

Sijoituskohteiden allokaatio

Jason Tang

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Finanssi- ja talousasiantuntijan koulutusohjelma

Amk-opinnäytetyö

2023

Tiivistelmä

Tekijä(t) Jason Tang
Tutkinto Tradenomi
Raportin/Opinnäytetyön nimi Sijoituskohteiden allokaatio
Sivu- ja liitesivumäärä 32 + 20
<p>Tässä opinnäytetyössä tutkitaan Haaga-Helian opiskelijoiden sijoitusten allokaatiota. Opinnäytetyön tavoitteena on tutkia opiskelijoiden sijoitustottumuksia ja sijoitusten allokaatiota. Sijoittaminen tarjoaa mahdollisuuden kasvattaa varallisuutta ajan myötä, ja siksi on suositeltavaa aloittaa sijoittaminen mahdollisimman varhain, jotta saavutetaan paras mahdollinen tuotto. Opinnäytetyön pääongelmana on ollut selvittää, kuinka optimoida sijoitusallokaatio Haaga-Helian opiskelijoiden salkuissa taloudellisen tavoitteen saavuttamiseksi ja riskien hallitsemiseksi.</p> <p>Alatutkimusongelmina selvitetään millaiset sijoituskohteet ovat suosituimpia Haaga-Helian opiskelijoiden keskuudessa ja kuinka niiden suosio vaihtelee eri opiskelijaryhmien välillä, miten riskinsietokyky vaikuttaa opiskelijoiden sijoituspäätöksiin ja sijoitusallokaatioon, mikä on opiskelijoiden yleinen taloudellinen tavoite sijoittamisen suhteen ja kuinka se vaikuttaa heidän sijoitusstrategiaansa ja allokaatioonsa, sekä millaisia kokemuksia opiskelijoilla on sijoittamisesta ja miten nämä kokemukset vaikuttavat heidän sijoitusallokaatioonsa.</p> <p>Opinnäytetyön teoreettisessa osiossa tarkasteltiin mitä sijoittaminen on, sen hyötyjä ja riskejä, erilaisia omaisuusluokkia sekä sijoittajatyyppejä ja heidän riskinsietokykyään.</p> <p>Tässä opinnäytetyössä käsitellyt sijoituskohteet rajoitettiin koskemaan vain suosituimpia sijoituskohteita, joita olivat rahastot ja osakkeet sekä asuntosijoittaminen. Lisäksi sijoittamista käsiteltiin ainoastaan yksityishenkilön näkökulmasta, eli esimerkiksi yritysten tekemät sijoitukset on rajattu pois.</p> <p>Tutkimus toteutettiin määrällisenä kyselynä, joka lähetettiin sähköpostin välityksellä satunnaisotannalla Haaga-Helian tutkinto-opiskelijoille. Tällä menetelmällä pyrittiin tavoittamaan opiskelijoita tehokkaasti ja tasapuolisesti. Kysely oli avoinna kahden viikon ajan, ja sen aikana saatiin 100 vastausta. Kysely lähetettiin yhteensä 1000 Haaga-Helian opiskelijalle.</p> <p>Tutkimus osoitti, että Haaga-Helian opiskelijat olivat pääosin hajauttaneet sijoituksiaan eri omaisuusluokkiin, kuten rahastoihin, osakkeisiin, kiinteistöihin ja kryptovaluuttoihin. Kiinnostus kryptovaluuttoihin oli kasvanut runsaasti viime vuosina. Moni oli innostunut sijoittamaan erilaisiin omaisuuslajeihin. Sijoittamiseen liittyvän tiedon saatavuus ja näkyvyys olivat parantuneet merkittävästi.</p>
Asiasanat Hajauttaminen, Sijoittaminen, Riski, Tuotto-odotus, Sijoitusstrategia, Omaisuuslajit

Sisällys

1	Johdanto.....	1
1.1	Tavoitteet	1
1.2	Rajaukset	2
1.3	Tutkimusmenetelmä.....	2
2	Sijoittaminen.....	3
2.1	Miksi sijoittaminen kannattaa?	3
2.2	Osakkeet.....	4
2.3	Rahastot.....	5
2.4	Pankkitalletukset	6
2.5	Joukkovelkakirjalaina	8
2.6	Muut sijoitustuotteet	9
2.7	Allokaatio	10
2.7.1	Toimiala hajauttaminen	11
2.7.2	Maantieteellinen hajauttaminen.....	11
2.7.3	Ajallinen hajauttaminen	12
3	Sijoitusstrategia	14
4	Riski ja Riskinsietokyky	17
4.1	Riskinsietokyky.....	17
4.2	Yleisimmät riskit	18
4.3	Volatiliteetti	19
4.4	Tunteet.....	20
5	Empiirisen tutkimuksen toteutus.....	22
5.1	Kyselyn toteutus ja analysointimenetelmät	22
5.2	Tulokset	22
6	Pohdinta	29
6.1	Johtopäätökset.....	29
6.2	Opinnäytetyön luotettavuus.....	30
6.3	Oma oppiminen.....	30
	Lähteet.....	31
	Liitteet	33

1 Johdanto

Tämä Opinnäytetyö tutkii Haaga-Helian opiskelijoiden sijoitusten allokaatiota. Opinnäytetyön tavoitteena on tutkia opiskelijoiden sijoitustottumuksia ja sijoitusten allokaatiota. Sijoittaminen tarjoaa mahdollisuuden kasvattaa varallisuutta ajan myötä, ja siksi onkin suositeltavaa aloittaa sijoittaminen mahdollisimman varhain, jotta saavuttaa parhaan mahdollisen tuoton. Sijoittamisen monimutkaisuus ja siihen liittyvät riskit ovat kuitenkin lisääntyneet ajan myötä. Näin ollen oikean sijoitusstrategian valinta on entistäkin tärkeämpää. Haaga-Helian opiskelijoiden kohdalla sijoittaminen voi tarjota ainutlaatuisen mahdollisuuden varojen kasvattamiseen ja taloudellisen oppimisen polun aloittamiseen jo varhaisessa vaiheessa opiskelua. Kuitenkin sijoittamisen monimutkaisuus ja riskit saattavat tuntua erityisen ylivoimaisilta opiskelijoille, joilla on kiireinen opiskeluelämä ja rajoitettu taloudellinen kokemus.

Sijoitusstrategian ytimessä on sijoitusten allokaatio, eli varojen jakaminen eri sijoituskohteiden välillä. Tarkka ja harkittu sijoitusallokaatio voi olla avain menestyksekkääseen sijoittamiseen, mutta millainen allokaatio sopii parhaiten Haaga-Helian opiskelijoille? Tämä opinnäytetyö pyrkii vastaamaan tähän kysymykseen tarkastelemalla sijoittamisen allokaation merkitystä ja soveltamista opiskelijoiden sijoitusstrategioissa.

Opinnäytetyössä keskitytään erityisesti Haaga-Helian opiskelijoiden sijoitusten allokaatioon ja tutkitaan, kuinka sijoitusstrategiat voivat parhaiten palvella opiskelijoiden taloudellisia tavoitteita ja tarpeita. Tarkastelemme erilaisia sijoitusluokkia, kuten osakkeita, joukkovelkakirjoja, kiinteistöjä ja vaihtoehtoisia sijoituksia, sekä niiden soveltuvuutta opiskelijoiden salkkuihin.

1.1 Tavoitteet

Valmis opinnäytetyö voi tarjota Haaga-Helian opiskelijoille selkeän kuvan sijoitusten allokaation tärkeydestä ja tarjota konkreettisia neuvoja sijoitusstrategian rakentamiseen ja optimointiin opiskelijaelämän kontekstissa. Opinnäytetyön toivotaan auttavan opiskelijoita tekemään harkittuja päätöksiä ja rakentamaan vakaan taloudellisen pohjan tulevaisuutta varten. Opinnäytetyön tavoitteena on myös osoittaa opinnäytetyön tekijän omaa osaamista, jota Haaga-Helian opintojen aikana on karttanut.

Opinnäytetyön toinen tärkeä tavoite on innostaa niitä, jotka saattavat tuntea pelkoa sijoittamiseen liittyvien riskien edessä ja sen vuoksi epäröivät ryhtyä sijoittajiksi. Tavoitteena on esittää sijoittamisen perusteet selkeällä ja houkuttelevalla tavalla, jotta ne olisivat ymmärrettävät mahdollisimman monille ja auttaa säilyttämään kiinnostuksen aiheeseen.

1.2 Rajaukset

Tässä opinnäytetyössä käsiteltävät sijoituskohteet on rajattu koskemaan vain suosituimpia sijoituskohteita, joita ovat rahastot ja osakkeet sekä asuntosijoittaminen. Lisäksi sijoittamista käsitellään ainoastaan yksityishenkilön näkökulmasta, eli esimerkiksi yritysten tekemät sijoitukset on rajattu pois. Opinnäytetyössä käytetään seuraavia tutkimuskysymyksiä:

Päätutkimuskysymys: Kuinka optimoida sijoitusallokaatio Haaga-Helian opiskelijoiden salkuissa taloudellisen tavoitteen saavuttamiseksi ja riskien hallitsemiseksi?

Alatutkimuskysymys: Millaiset sijoituskohteet ovat suosituimpia Haaga-Helian opiskelijoiden keskuudessa, ja kuinka niiden suosio vaihtelee eri opiskelijaryhmien välillä?

Alatutkimuskysymys: Kuinka riskinsietokyky vaikuttaa Haaga-Helian opiskelijoiden sijoituspäätöksiin ja sijoitusallokaatioon?

Alatutkimuskysymys: Mikä on Haaga-Helian opiskelijoiden yleinen taloudellinen tavoite sijoittamisen suhteen, ja kuinka se vaikuttaa heidän sijoitusstrategiaansa ja allokaatioonsa?

Alatutkimuskysymys: Millaisia kokemuksia Haaga-Helian opiskelijoilla on sijoittamisesta ja kuinka nämä kokemukset vaikuttavat heidän sijoitusallokaatioonsa?

1.3 Tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyön aihetta on tarkoitus lähestyä kvantitatiivisen, eli määrällisen tutkimusmenetelmän avulla. Määrällisellä tutkimusmenetelmässä on tarkoituksena selvittää lukumääriin ja prosenttiosuuksiin liittyviä kysymyksiä. Kvantitatiivinen tutkimus edellyttää riittävän suurta ja edustavaa otosta. Asioita kuvataan numeeristen suureiden avulla ja usein selvitetään myös eri asioiden välisiä riippuvuuksia tai tutkittavassa ilmiössä tapahtuneita muutoksia. Kvantitatiivisen tutkimuksen avulla saadaan yleensä kartoitettua olemassa oleva tilanne, mutta ei pystytä riittävästi selvittämään asioiden syitä. (Heikkilä 2014, 15.)

Kyseinen tutkimusmenetelmä sopii tähän opinnäytetyöhön erinomaisesti siksi, että määrällisessä tutkimusmenetelmässä keskitytään mittaamiseen ja numeeristen tietojen keräämiseen. Tämä antaa mahdollisuuden vertailla eri opiskelijoiden sijoitusstrategioita ja tunnistaa yleisiä trendejä. Kvantitatiivinen tutkimus voi myös tarjota laajoja ja yleistettäviä tuloksia, jotka voivat auttaa ymmärtämään laajemmin, miten Haaga-Helian opiskelijat sijoittavat ja hajauttavat eri omaisuuslajien välillä.

2 Sijoittaminen

Sijoittaminen alkaa säästämisestä eli tilanteesta, jossa kotitalouden tulot ylittävät menot, milloin syntyy ylimääräistä rahaa ja alkuun voi päästä pienemmälläkin summalla mukaan. On hyvä pitää mielessä, että säästäminen ei kumminkaan ole vielä sijoittamista, Sijoittamisessa tavoitteena on sijoittaa varoja tiettyyn omaisuuslajiin odottaen saavansa tuottoa tietyn ajan kuluessa. Mitä suuremman riskin sijoittaja ottaa, sitä suurempaa tuottoa hän voi olettaa saavansa, tähän vaikuttaa myös se, kuinka pitkään sijoittaja pitää varojaan kiinni eri omaisuusluokissa. Mitä pidempään hän pitää niitä, sitä suurempaa tuottoa voidaan odottaa. (Hämäläinen 2005, 15.)

Sijoittaminen tarkoittaa käytännössä sijoituskohteiden ostamista ja myymistä, tavoitteena tehdä voittoa. Lisäksi sijoitusten pitkäaikainen hallussapito muodostaa olennaisen osan sijoittamisesta. Sijoituksille ei ole määrättyä hallussapitoaikaa vaan se vaihtelee jokaisen sijoittajan kohdalla eri tavalla ja heidän oman sijoitusstrategiansa mukaan.

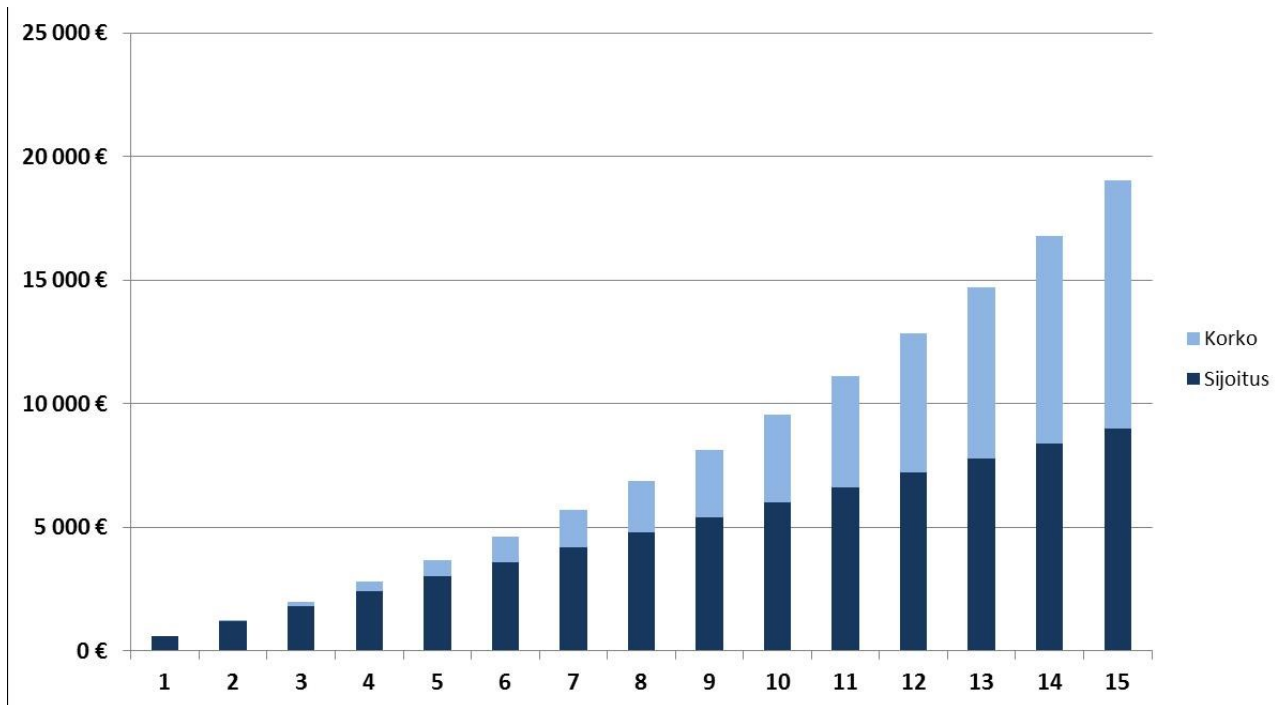
2.1 Miksi sijoittaminen kannattaa?

Ylijäävää rahaa voi käyttää kolmella tavalla: kuluttamiseen, säästämiseen tai sijoittamiseen. Usein korostetaan säästämisen tärkeyttä, mutta pitkäaikainen säästäminen perinteisellä pankkitilillä voi johtaa ostovoiman heikkenemiseen. Ostovoiman lasku ja yleinen hintatason nousu tunnetaan nimellä inflaatio. Inflaation seurauksena sama rahasumma ei enää riitä ostamaan yhtä paljon tavaroita, palveluita tai työtä kuin aikaisemmin, ja säästöt menettävät arvoaan. Mitä pidempään ja suurempia summia pidetään pankkitilillä, sitä enemmän rahojen arvo heikkenee. Esimerkiksi, jos vuosittainen inflaatio on yksi prosentti, 100 000 euron säästöjen ostovoima vähenee vuodessa 1000 euroa. Jos inflaatio pysyy samana kymmenen vuoden ajan, säästöt menettävät kymmenen tuhatta euroa ostovoimastaan. (Visma s.a.)

Korkoa korolle -ilmiö syntyy, kun sijoitetut tuotot eivät päädy kulutukseen vaan ne uudelleen sijoitetaan. Tämä jatkuva uudelleensijoittaminen johtaa voimistuvaan korkoa korolle -ilmiöön, kun tuottoa maksetaan alkuperäiselle pääomalle sekä sijoitetuille tuotoille, eli koroille. Toisin sanoen, korkoa maksetaan korolle. (Pörssisäätiö 2017)

Kuvasta 1 näkyy sijoituksen kehitys. Siinä esitetään kuukausittain sijoitettava summa 50 euroa pylväinä ja korko eri värillä. Oletuksena on 10 prosentin vuosituotto. Aluksi sijoituksen arvoa kasvattavat pääasiassa kuukausittaiset säästöt. Ajan myötä koron osuus kasvaa ja voimistuu. Kuvaajasta ilmenee, että koron merkitys sijoituksen arvossa kasvaa huomattavasti 15 sijoitusvuoden jälkeen. Tällöin korko on tehnyt enemmän "työtä" kuin alkuperäiset säästöt. Siksi säästäminen ja

sijoittaminen kannattaa aloittaa mahdollisimman varhain, vaikka sijoitussumma olisi aluksi pieni. (Pörssisäätiö 2017)

Kuva 1. Korkoa korolle ilmiö (Pörssisäätiö 2017)

2.2 Osakkeet

Osakkeet edustavat osuuksia yrityksistä, joita sijoittajat voivat hankkia. Sijoittajan omistusosuus yrityksestä kasvaa sitä mukaa, kun hän hankkii enemmän kyseisen yrityksen osakkeita. Tämä pätee riippumatta siitä, onko kyseinen yritys noteerattu pörssissä vai ei, sillä sijoittajan omistusosuus määräytyy hankittujen osakkeiden määrän perusteella. Pörssi on paikka, jossa käydään kauppaa osakkeilla. "Pörssi on puolueeton ja riippumaton markkinapaikka" (Nasdaq Helsinki 2019). Pörssissä tapahtuva kaupankäynti pyrkii varmistamaan, että arvopapereiden hinnat määräytyvät toimivilla ja tehokkailla markkinoilla siten, että kaikilla markkinaosapuolilla on yhtäläinen ja ajantasainen tieto, joka muodostaa perustan hinnanmuodostukselle. (Nasdaq Helsinki 2019). Kun sijoittaja laittaa omaa pääomaansa yritykseen, hän sietää sijoitukseen liittyvää riskiä odottaen samalla taloudellista hyötyä. Tärkeimmät hyödyt, joita sijoittaja voi saavuttaa ottaessaan sijoitusriskin, ovat osinkojen saaminen ja mahdolliset myyntivoitot. (sijoittaja.fi s.a. a.)

Osakkeen omistajalla on yleensä oikeus saada osuutensa yhtiön voittojen jakamisesta ja osallistua yhtiökokoukseen. Osakkeen arvo määräytyy sen hetkisen markkinatilanteen lisäksi myös osakeyhtiön liikkeelle laskemien osakkeiden arvon perusteella. Yhtiön arvoon vaikuttavat myös muut tekijät, kuten sen imago ja menestys. (Kontkanen 2013, 104.)

2.3 Rahastot

Sijoitusrahasto viittaa salkkuun, joka koostuu monista erilaisista arvopapereista ja jolla on lukuisia omistajia. Sijoitusrahaston varat kerätään ensin yhteen ja sen jälkeen ne sijoitetaan useisiin eri arvopapereihin. Rahaston toiminnasta vastaa rahastoyhtiö, mutta arvopapereiden omistajuus kuuluu sijoittajille. Rahaston omistuksista ja arvoista pidetään tarkkaa kirjaa erillisenä säilytysyhteisön toimesta. (Kauppila ym. 2011, 30.)

Sijoitusrahastoja on lukuisia erilaisia, ja ne vaihtelevat sen mukaan, mihin kohteisiin rahastoyhtiö sijoittaa sijoittajien varat. Korkotuotteisiin sijoittavia rahastoja kutsutaan yleisesti korkorahastoiksi, kun taas osakkeisiin sijoittavia rahastoja kutsutaan osakerahastoiksi. Indeksirahastot puolestaan pyrkivät seuraamaan tiettyä indeksiä, kuten osakeindeksiä, valuuttaindeksiä tai kiinteistöindeksiä, sijoituksissaan. (Finanssialalle s.a.)

Yleisimmin käytetty indeksi sijoitustoiminnassa on osakeindeksi, joka antaa kuvan tietyn markkinan yleisestä kehityksestä ja tarjoaa nopean katsauksen markkinoiden suuntaan. Osakeindeksi voidaan muodostaa eri tavoin, mutta yleisin lähestymistapa on perustaa se osakkeiden markkina-arvoon. Markkina-arvoperusteisessa osakeindeksissä voi kuitenkin ilmetä ongelmia, sillä indeksi painottuu suuremmilla markkina-arvoilla varustettuihin osakkeisiin. Tämä voi aiheuttaa ongelmia esimerkiksi kuplien tai markkinoiden keskittymisen aikana. (Sijoittaja.fi s.a. b.)

Toinen yleinen tapa muodostaa osakeindeksi on tasapainottaa osakkeiden painoarvoa tasaisesti, mikä tunnetaan tasapainoindeksinä. Tasapainoindeksissä jokaisella osakkeella on sama painoarvo, joten sijoittaja ei suosi yhtä osaketta muita enemmän. Tätä tasapainotusta voidaan myös säätää aika ajoin palauttamaan alkuperäinen tasapaino. Tällöin sijoittajan tulee myydä hyvin suoriutuneita osakkeita ja ostaa heikommin suoriutuneita osakkeita, mikä voi auttaa saavuttamaan parempia tuottoja verrattuna markkinaindeksiin. (Sijoittaja.fi s.a. b.)

Sijoittaminen indeksirahastoihin on usein taloudellisesti tehokkaampaa verrattuna muihin rahastoihin sijoittamiseen, koska indeksirahastojen hallinnointikulut ovat pienemmät. Pörssinoteeratut rahastot, joita kutsutaan myös ETF:iksi (Exchange Traded Funds), ovat passiivisia rahastoja, jotka seuraavat tarkkaan määriteltyjä kohdeindeksejä. ETF:ien hallinnointikulut ovat yleensä alhaisemmat kuin aktiivisesti hoidettujen rahastojen, koska ne eivät vaadi jatkuvaa aktiivista salkunhoitoa. Tärkeää huomata on, että ETF:issä salkku sisältää usein samat osakkeet ja samat painotukset kuin alkuperäisessä indeksissä. Tämä tarkoittaa, että sijoittaja voi odottaa saavansa indeksin mukaista tuottoa sijoittaessaan ETF:iin. (sijoittaja.fi s.a. b.)

Jos tavoitteena on lisätä sijoitusten pitkän aikavälin tuotto-odotusta, kannattaa harkita sijoitusten allokaation muokkaamista ja kasvattaa osakesijoitusten osuutta sijoitussalkussa. On tärkeää

huomioida, että eri osakerahastot eroavat toisistaan riskitasoltaan ja odotetuilta tuotoiltaan, joten sijoituspolitiikan ymmärtäminen ennen päätöksen tekemistä on suositeltavaa. (Finanssialalle s.a.)

Yhdistelmärahastot tarjoavat yhden tavan hajauttaa ja tasapainottaa sijoituksiaan. Nämä rahastot sijoittavat sekä osakkeisiin että korkoihin, ja niiden avulla sijoittaja voi saavuttaa hajautuksen etuja. On myös olemassa harvinaisempia yhdistelmärahastoja, jotka sijoittavat varat esimerkiksi kiinteistöihin, raaka-aineisiin tai muuhun reaaliomaisuuteen. Tämä tarjoaa sijoittajille mahdollisuuden monipuolistaa salkkunsa sisältöä entisestään. (Finanssialalle s.a.)

2.4 Pankkitalletukset

Pankkitalletus kuvastaa lyhytaikaista sijoitusta, jossa sijoittaja käytännössä antaa varansa pankille lainaksi. Pankeilla on tarjolla erityyppisiä tilejä, kuten käyttö-, säästö-, määräaika- ja sijoitustilejä, joissa on eroja liittyen nosto-oikeuteen ja korkojen ominaisuuksiin. Korko voi perustua esimerkiksi päiväsaldon tai kuukauden pienimmän saldon mukaan. Päivittäiseen maksuliikenteeseen tarkoitetuissa tileissä korko nyt on lähes merkityksetön. Säästämiseen ja sijoittamiseen tarkoitetuissa tileissä korko on hieman suurempi. Määräaikaistilien korko määräytyy kiinteiden markkinakorkojen perusteella, ja myös sijoitusaika vaikuttaa korkoon. Näissä edellisissä mainituissa on kuitenkin otettava huomioon, että inflaatio nousee tilikorkoa nopeammin. Euroopan keskuspankin verkkosivuilla oli, että vuonna 2023 lokakuussa inflaatio oli neljä prosenttia, mikä tarkoittaa sitä, että talletuskorko pitäisi olla silloin suurempi kuin neljä prosenttia, jotta rahan arvo säilyisi verojen jälkeen. Eli jos korko on inflaatiota alhaisempi, rahan arvo pienenee. Pankki tosiaan ymmärtää sijoittaa varasi eteenpäin ja hyötyy niistä saatavasta korkokatteesta. Tämä tarkoittaa sitä, että säästämällä tilillä ei vaurastu merkittävästi, mutta toisaalta se tarjoaa kumminkin vähäisen riskin. Kuvasta 2 nähdään, että Suomessa on voimassa talletussuoja, joka turvaa pankkitilissäastöt aina 100 000 euroon asti, vaikka pankki ajautuisi konkurssiin. Pankkitalletuksia ei tarvitse kumminkaan hajauttaa eri pankkeihin, jos säästöjen määrä ei ylitä talletussuojan rajoja. (Pesonen 2013, 80; ecb.eu-
rope.eu s.a.)

Talletussuoja Suomessa

Talletuksia suojaa lakisääteinen talletussuojajärjestelmä, josta Suomessa vastaa Rahoitusvakausvirasto. Talletussuoja turvaa tallettajan tilillä olevia varoja, jos talletuspankki ajautuu pysyvästi maksukyvyttömäksi.

Talletussuojakorvaus on enintään 100 000 euroa tallettajan yhdessä talletuspankissa olevista talletuksista. Jos tallettajalla on tilejä useissa pankeissa, jokaisessa pankissa olevilla talletuksilla on oma 100 000 euron maksimikorvausrajansa.

Kuva 2. Talletussuoja Suomessa (rvv.fi s.a.)

Käyttötilit ovat Suomessa yleisimpiä tilimuotoja, ja ne toimivat perustana talouden hallinnalle. Sinne suunnataan muun muassa palkat, eläkkeet ja etuudet sekä sieltä suoritetaan ostokset ja laskujen maksut. Säästötili tarjoaa kätevän vaihtoehdon varsinkin, kun tavoitteena on säästää tiettyä kohdetta varten, kuten esimerkiksi asuntoa tai autoa. Sinne on vaivatonta tehdä kuukausittaisia säästöjä. Määräaikaistilin varat lukitaan sovitulle ajalle, ja yleensä mitä pidempi talletusaika, sitä korkeampi korko on. Vaikka määräaikaistililtä voi nostaa varoja sopimuskauden aikana, tästä aiheutuu kuluja. Korko määritellään tilin avaamisen yhteydessä, ja sen lisäksi markkinatilanteen ja sijoitusajan pituuden lisäksi korkoon voivat vaikuttaa myös talletetun summan suuruus ja asiakkuuden taso. On kuitenkin syytä huomata, että jos jokin pankki tarjoaa merkittävän korkeaa korkoa, se saattaa viitata pankin taloudellisiin vaikeuksiin ja tarpeeseen kerätä varoja kalliisti liiketoimintansa ylläpitämiseksi. (Pesonen 2013, 80.)

Finanssialan vuoden 2023 raportin mukaan säästö- ja sijoitustili sekä käyttötili ovat suosituimmat säästämisen tavat. (Taulukko 1) Suosituin säästämisen muoto on säästö – ja sijoitustili, jota kertoi harjoittavansa 38 prosenttia vastaajista vuonna 2023. Toiseksi suosituin säästämismuoto on säästäminen käyttötilille 36 prosentilla vastaajista. (Finanssiala 2023)

Taulukko 1. Suomalaisen - ja sijoittamisen kohteet (Finanssiala 2023)

2.5 Joukkovelkakirjalaina

Joukkovelkakirjalainat, jotka tunnetaan myös joukkolainoina, ovat valtioiden, muiden julkisyhteisöjen tai yritysten liikkeelle laskemia velkakirjoja, joiden juoksuaika on useimmiten vuosi tai pidempi. Eli yritykset sekä yhteisöt käyttävät joukkolainoja rahoittaakseen toimintaansa. Nykyisin lainat ovat harvoin paperimuodossa, joten termi "joukkolaina" on vakiintunut viralliseksi käsitteeksi. Myös englanninkielistä "bond" -termiä käytetään laajasti Suomessa, ja sen puolivirallinen suomenkielinen muoto on "bondi". Lainan liikkeellelaskijasta riippuu, kuinka suurella varmuudella sijoittaja saa sovittun pääoman ja korkomaksut sovittuna aikana. Valtioiden joukkolainojen katsotaan olevan turvallisia pääoman takaisinmaksun suhteen, sillä valtiot voivat verotusoikeutensa avulla täyttää maksuvelvoitteensa vaikeissakin olosuhteissa. Muilta kuin valtioiden liikkeelle laskemista joukkolainoista sijoittajat pitävät niitä korkeariskisinä ja odottavat niistä korkeampaa tuottoa, koska niiden takaisinmaksu ei ole taattua. Lisäksi lainan liikkeelle laskijoita voivat olla myös pankit sekä kunnat ja kuntayhteisöt. Joukkolainan tuottovaatimukseen vaikuttaa sekä liikkeellelaskija että lainan oikeudellinen asema eli lainan takaisinmaksun etuoikeusjärjestys, mikäli liikkeellelaskija ajautuu maksukyvyttömyystilanteeseen. (Kallunki 2019, 58.)

Ne joukkolainat, joiden liikkeellelaskijan luottoluokitus on luottoluokittaja Standard & Poor'silla BBB- tai korkeampi, kuuluvat investointiluokkaan. Nämä ovat korkealaatuisia velkakirjoja, joissa luottoriski on luokittelijan arvion mukaan pieni. Eli mitä korkeampi luokitus niin, sitä pienempi luottoriski. (Pesonen 2013, 136.)

Joukkolainoihin sijoittamisessa on tärkeää valita korkeimman luokituksen omaavat lainat ja määrittää sijoituksen kesto. Vaikka eri riskiluokista voi valita sopivimman, joukkolainoista ei välttämättä

tarvitse hajauttaa pienempiin osiin eri sijoitusajolle, koska tämä voi tehdä salkun seurannasta vaikeaa. Pienille sijoittajille kuten esimerkiksi opiskelijoille, niin helpoin tapa osallistua joukkolainoihin on rahastojen kautta, sillä se tarjoaa hyvän hajautuksen ja pienemmän riskin. Joukkolainojen lainaosuuksien hinnat voivat olla tosi korkeita, mikä tekee niistä vaikeasti saavutettavia pienille sijoittajille. Eli sopivia sijoitussummia joukkolainoihin on tarjolla harvoin, ja silloinkin niiden kaupankäyntikulut nousevat tosi korkeaksi. (Pesonen 2013, 137.)

2.6 Muut sijoitustuotteet

Kryptovaluutta on digitaalinen valuutta, joka perustuu kryptografiaan eli salauskirjoitustekniikkaan. Kryptovaluutta toimii vaihtoehtona perinteiselle fiat-rahalle, ja usein Bitcoinia pidetään kryptovaluuttojen edeltäjänä, vaikka muitakin kryptovaluuttoja oli olemassa ennen Bitcoinin kehittämistä. Aiemmat valuutat eivät kuitenkaan saavuttaneet suurta menestystä, ja vasta Bitcoinin myötä kryptovaluutat tulivat laajemman yleisön tietoisuuteen. (osakesijoittaja.fi s.a.)

Kryptovaluutta toimii erillään perinteisestä talousjärjestelmästä. Siihen ei vaikuta keskuspankit tai muut ulkopuoliset tahot, ja sen toiminta perustuu kryptografian käyttöön transaktioiden vahvistamisessa, käyttäjätilien salauksessa ja valuuttavarantojen ylläpidossa. Vaikka kryptovaluutta saattaa vaikuttaa joillekin utopistiselta, se on pääasiassa digitaalista valuuttaa, ja nykyään myös perinteinen fiat-raha on suurelta osin digitaalista, kun käteistä käytetään yhä harvemmin. (osakesijoittaja.fi s.a.)

Kryptovaluutat tunnetaan sijoituskohteena sen korkeasta volatiliiteetistaan, mikä tarkoittaa sitä, että niiden arvo voi muuttua nopeasti ja voimakkaasti lyhyessä ajassa. Tämä tekee siitä erittäin riskialttiin sijoituskohteen, joka voi tuottaa suuria voittoja tai tappioita lyhyessä ajassa. Tämä ominaisuus houkuttelee monia sijoittajia, mutta samalla se voi olla pelottava niille, jotka eivät ole valmiita ottamaan suuria riskejä.

Reaaliomaisuus on yksi yleisimmistä sijoituskohteista ja sisältää monenlaisia vaihtoehtoja. Siihen kuuluvat esimerkiksi infrastruktuuri, kiinteistöt ja raaka-aineet. Raaka-aineiden kautta sijoittaja voi odottaa tuottoa kysynnän ja tarjonnan epätasapainon arvonnoususta eli esim. Öljylle on suuri kysyntä samalla, kun tarjonta on rajoitettua, niin tämä nostaa raaka-aineen arvoa. Kiinteistösijoitukset ovat erityisen suosittuja reaaliomaisuuden kohteita, koska asunto tai talo edustaa konkreettista ja pysyvää sijoituskohdetta. Kiinteistösijoituksista saadaan säännöllisiä vuokratuloja, mikä tarjoaa tasan tuoton. Lisäksi sijoitusasunnon arvo voi ajan myötä nousta inflaation tahdissa, tuoden pitkällä aikavälillä lisäarvoa sijoitukselle (Sijoittaja.fi s.a. a.)

Kiinteistösijoittaminen voi olla haastava esimerkiksi opiskelijalle, jolla on rajallinen pääoma. Siksi opiskelijan kannattaa harkita REIT-sijoittamiseen, sillä se tarjoaa erinomaisen tilaisuuden saada

passiivista ja vakaata osinkotuloa kiinteistöjen kautta. Tämä sijoitusvaihtoehto soveltuu erityisen hyvin opiskelijalle, joka haluaa osallistua sijoittamiseen pienemmillä pääomilla. (Kaaosteoria.fi s.a.)

REIT-yhtiöt ovat vapautettuja yritysverosta, ja ne jakavat tuotoistaan suurimman osan osinkoina vähintään neljä kertaa vuodessa, usein jopa kuukausittain. REIT-rahastojen toiminnalle on asetetut vaatimukset vaihtelevat maittain. Esimerkiksi Yhdysvalloissa REIT-yhtiöiden on jaettava vähintään 90 % tuloksestaan omistajilleen. Lisäksi vähintään 75 % tuotoista täytyy tulla vuokrista, kiinteistöjen myynneistä tai koroista, ja vähintään 75 % sijoitetusta pääomasta on säilytettävä kiinteistöissä tai käteisessä. (Kaaosteoria.fi s.a.)

2.7 Allokaatio

Sijoitustoiminnassa sijoitusallokaatiolla tarkoitetaan sijoitettujen varojen jakamista eri sijoitusluokkien kesken. On mahdollista ja suositeltavaa hajauttaa sijoitukset eri tavoilla ja eri näkökulmista, jotta sijoitettu pääoma ei ole liian riippuvainen yhdestä markkinasta eikä ei suositella pitämään kaikkia munia samassa korissa. Allokaatiossa voidaan huomioida erilaiset sijoitusvälineet sen sijaan, että sijoitettaisiin yksinomaan yhteen välineeseen. Esimerkiksi rahastosijoittaja voisi harkita sijoittamista sekä suuriin pörssiyrityksiin että pieniin kasvuyrityksiin, ja näiden painotusta säätämällä vaikuttaa tuotto-odotuksiinsa. (Sijoittaja.fi s.a. c.)

Sijoittajan päätökseen hajauttaa sijoituksiaan vaikuttavat lukuisat tekijät, kuten sijoittajan riskinsietokyky, sijoitushorisontti ja tuottotavoite. Myös sijoitettavan varallisuuden määrä ja elämäntilanne voivat vaikuttaa tähän päätökseen. Sijoittajan tekemiin sijoituspäätöksiin vaikuttaa myös hänen riskinsietokykynsä. Riskinsietokykyä voidaan arvioida erilaisilla kysymyksillä, jotka auttavat selvittämään, kuinka hyvin sijoittaja pystyy sietämään taloudellisia tappioita. Kun riskinsietokyky on määriteltä, sen jälkeen voidaan kartoittaa erilaisia sijoitusmahdollisuuksia ja niiden odotettuja tuottoja. (Anderson 2004, 34, Kallunki 2019, 22–24.)

Ihmisillä eri ikäkausina on erilaisia sijoitustavoitteita ja eri aikahorisontti, joka on otettava huomioon sijoitusten hajauttamisessa. Nuorella sijoittajalla on yleensä pidempi sijoitushorisontti, mikä mahdollistaa riskipitoisempien sijoitusten ottamisen salkkuun. Yhdysvaltalaisen suuntaa antavan perusmallin mukaan osakesijoitusten prosenttiosuus salkusta määräytyy siten, että sata prosenttia vähennetään sijoittajan iästä. Tämä määrä investoidaan sitten korkosijoituksiin. (Anderson 2004, 17–18.)

Hajautetun sijoitussalkun rakentaminen alkaa sijoittajan asettaman tuottotavoitteen määrittelyllä. Mikäli tuottotavoite on alhainen ja pyritään pääasiassa rahan arvon säilyttämiseen, salkkuun sisällytetään enemmän korkosijoituksia. Tällöin tuottotavoite voi olla lähellä inflaation tasoa. Toisaalta,

kun tavoitellaan suurempia tuottoja, salkun painopiste siirtyy enemmän osakkeisiin verrattuna korkosijoituksiin. (Anderson 2004, 27.)

2.7.1 Toimiala hajauttaminen

Myös eri toimialojen hajauttaminen on järkevää sijoitussalkun hajauttamisen näkökulmasta. Osakesijoituksissa kannattaa myös harkita sijoittamista eri yrityksiin saman toimialan sisällä, jotta sijoitusportfoliossa olisi laaja hajautus, eikä osakkeiden tuotot olisi liian riippuvaisia yhdestä tietystä toimialasta. Eri toimialoihin sijoittamisen tärkeys riippuu pitkälti taloudellisesta ja markkinatilanteesta sekä yleisistä sijoittamisen trendeistä. Viime vuosina esimerkiksi teknologia ja vastuulliset sijoitusvaihtoehdot ovat olleet esillä. Lisäksi sijoituskohteet, jotka liittyvät ympäristöön ja ilmastonmuutoksen torjuntaan, ovat saaneet huomiota useiden rahoituslaitosten keskuudessa.

Kun harkitaan toimialojen hajauttamista salkussa, on tärkeää ottaa huomioon suhdannevaihteluiden vaikutukset eri aloihin. Jotkin toimialat ovat suhdanneherkkiä, ja niiden menestys vaihtelee suhdanteiden mukaan. Toiset toimialat sen sijaan ovat vakaampia ja eivät ole yhtä riippuvaisia suhdanteista esimerkiksi elintarvikealat koska ruokaa syödään päivittäin, vaikka olisi vaikeammatkin ajat. Sijoittajat voivat pyrkiä valitsemaan yrityksiä eri toimialoilta ottaen huomioon nämä suhdanteiden vaikutukset. Suhdanneherkillä aloilla, kuten metsä- ja terästeollisuudessa, osakkeiden hinnat voivat vaihdella voimakkaasti, mikä lisää sijoitusten riskiä. Toisaalta ei-suhdanneherkillä aloilla, kuten elintarviketeollisuudessa ja terveydenhoidossa, osakkeiden tuottovaihtelu on yleensä pienempää ja ne kestävät paremmin laskusuhdanteet. Ajoituksen merkitys korostuu suhdanneherkillä aloilla, kun taas ei-suhdanneherkillä aloilla sijoittajat voivat odottaa vakaampaa suoritusta myös laskusuhdanteen aikana. (Saario 2020, 169.)

2.7.2 Maantieteellinen hajauttaminen

Sijoitussalkun hajauttamisessa voidaan ottaa huomioon myös maantieteellinen näkökulma. Valitsemalla eri maantieteellisiltä alueilta sijoitusmarkkinoita, sijoittaja voi tehokkaasti hajauttaa salkkunsu riskiä. Hajauttamalla sijoituksia eri maiden ja maanosien markkinoille sijoitusportfolion tuotot eivät ole pelkästään yhden maan markkina- ja talousolosuhteiden varassa, mikä auttaa vähentämään kokonaismarkkinariskiä. Allokaation keskeinen periaate onkin riskien hajauttaminen. Hyvin hajautettu salkku mahdollistaa myös heikkojen kohteiden nopean tunnistamisen, mikä puolestaan mahdollistaa niistä luopumisen ja uusien sijoituskohteiden löytämisen.

Maantieteellisen hajautuksen hyöty on kutistunut ajan myötä. Sijoitusasiantuntija Kim Lindström huomasi, kun vertaili seitsemää johtavaa pörssi-indeksiä, että maantieteellinen hajautus alensi riskiä 40–50 prosenttia 1990-luvulla, mutta vuosina 2009–2010 enää yhdeksän prosenttia. Maailman

osakemarkkinat olivat tiiviissä yhteydessä toisiinsa, etenkin New Yorkin pörssin vaikutuksesta. (Saario 2020, 109.)

Maantieteellistä hajauttamista harkitessa on tärkeää ottaa huomioon eri maiden poliittinen vakaus ja kansantalouden tila, sillä nämä tekijät vaikuttavat suoraan sijoitusten riskiin. Poliittisesti vakaimaissa sijoitukset ovat yleensä vähäriskisempiä. (Saario 2020, 269–270.)

Sijoittaessa valuutta-alueen ulkopuolisiin arvopapereihin on otettava huomioon valuuttakurssien vaihteluun liittyvä riski. Vaikka osakekurssi nousisi, sijoittaja saattaa silti jäädä ilman tuottoa, jos samanaikaisesti ulkomainen valuutta heikkenee suhteessa euroon. Toisin sanoen, Euroopan sisällä sijoittaessa ei kohtaa samanlaista valuuttariskiä kuin ulkomaisiin arvopapereihin sijoittaessa, koska euro on yhteinen valuutta. (Saario 2020, 59–60.)

2.7.3 Ajallinen hajauttaminen

Ajallisella hajauttamisella tarkoitetaan sijoitusvarallisuuden hajauttamista useiden eri ajankohtien sijoituspäätösten avulla sen sijaan, että kaikki varat sijoitettaisiin yhdellä kertaa. Aikahajautus on yksinkertainen ja tehokas tapa vähentää riskiä liittyen oikean ajoituksen arvaamiseen sijoituksissa. Sen lisäksi, että hajautamme varallisuuttamme eri omaisuusluokkiin, voimme hajauttaa sijoituksiimme myös eri aikajännteille, mikä auttaa lisäämään hajauttamisen vaikutusta. (Kallunki ym. 2019, 36.)

Ajallisen hajauttamisen yksi haaste on kuitenkin se, että se voi vaikuttaa tuotto-odotukseen vähentävästi, sillä ostojen ajoittaminen eri ajankohdille voi viivästyttää sijoitusten tuottojen kertymistä. Esimerkiksi, jos päätämme sijoittaa osakkeisiin ja viimeinen osuus sijoituksesta tehdään puolen vuoden päästä päätöksen tekemisestä ja osakkeiden hinnat ovat nousseet tuona aikana, menettämme luonnollisesti puolen vuoden potentiaalisen tuoton koska kyseinen raha on käteisenä odottamassa sijoittamista osakkeeseen. Tämän vuoksi sijoittajan on tehtävä merkittäviä päätöksiä allokaatiostaan, kun hän pitää suuren osan varallisuudestaan käteisessä. (Kallunki ym. 2019, 36.)

Pörssimarkkinoiden yleinen tunnusmerkki on se, että ihmiset saattavat ajatella nykyisen tilanteen pysyvän muuttumattomana. Kun markkinat ovat kokeneet pitkän nousukauden, saatetaan uskoa, että taloustilanteessa on tapahtunut merkittävä ja pysyvä muutos. On kuitenkin tärkeää tiedostaa, että markkinat eivät ole pysyviä, vaan ne vaihtelevat ajan myötä. Hyvien vuosien jälkeen saattaa tulla heikompia aikoja ja päinvastoin, joten oikean ajoituksen merkitys sijoittamisessa on merkittävä. Tämän ajoitukseen liittyvän riskin minimoimiseksi on hyödyllistä harkita säännöllistä kuukausisäästämistä (Saario 2020, 200.)

Säännöllisen säästämisen ydinajatus on, kuten nimi viittaakin, että säästetään säännöllisesti samalla rahasummalla. Tällä tavoin säästäjän ei tarvitse olla huolissaan markkinoiden vaihteluista (Saario 2020, 96). Kuvasta 3 voidaan todeta, että esimerkiksi Jos henkilö säästää 100 euroa kuukaudessa ja käyttää sen ostamaan yhden osuuden rahastosta, hän jatkaa säännöllistä säästämistä joka kuukausi, vaikka rahasto-osuuksien arvo laskee pörssin laskiessa. Tällöin hän saa enemmän osuuksia samalla rahamäärällä. Kun markkinat sitten nousevat takaisin, säästöjen arvo kasvaa jo 43 prosenttia. Samasta kuviosta myös nähdään, että jos sijoitetaan kaikki varat samalla kerralla, niin rahaston arvo olisi ollut vuoden päästä täysin sama. Mutta jos varat olisi sijoitettu kurssin ollessa alimmillaan, tuotto olisi ollut vielä suurempi. Kuitenkin on aika mahdotonta arvioida missä on kurssin pohja ja milloin olisi paras hetki sijoittaa. Säännöllisellä säästämällä sijoituksia on tullut sekä kurssilaskun, että kurssinousun aikana, joten tämä ajallinen hajauttaminen on tasoittanut markkinoiden vaihtelua. On tärkeää muistaa, että säästäminen ei ole sprintti, vaan maraton. (Säästöpankki s.a.)

Kuva 3. Kuukausi säästäminen (Säästöpankki s.a.)

3 Sijoitusstrategia

Sijoitusstrategia on ennalta suunniteltu toimintasuunnitelma, joka auttaa sijoittajaa tekemään järkeviä päätöksiä myös epävarmoissa ja yllättävissä tilanteissa. Sijoitusstrategian ensimmäinen vaihe sisältää oman taloudellisen tilanteen kartoituksen, minkä jälkeen tarkastellaan tuloja ja päivittäisiä menoja. Tulojen ja menojen arvioinnin avulla sijoittaja saa selkeän käsityksen siitä, kuinka paljon rahaa jää käytettäväksi säästämiseen pakollisten kulujen jälkeen. Laadittua sijoitusstrategiaa olisi suositeltavaa noudattaa johdonmukaisesti koko sijoitusprosessin ajan. (Kallunki ym. 2019, 43.)

Sijoittamisen ja sijoitusstrategian suunnittelun tärkeä näkökohta on oman sijoitushorisontin määrittäminen, eli sen ajanjakson harkitseminen, jonka aikana haluaa saavuttaa sijoitustavoitteensa. Sijoitushorisontin pituus vaikuttaa siihen, onko realistista tavoitella haluttuja sijoitustuloksia lyhyellä vai pitkällä aikavälillä. Alle vuoden pituiset sijoitukset kuuluvat lyhyen sijoitushorisontin luokkaan, ja ne ovat luonteeltaan likvidejä, mikä tarkoittaa, että niitä voidaan helposti muuttaa rahaksi. Toisaalta lyhyellä sijoitushorisontilla tuotto-odotukset ovat yleensä rajalliset. Pidempi sijoitushorisontti viittaa sijoittamiseen useiden vuosien aikana, ja sitä voidaan kuvata "osta ja pidä" -strategiana. Pitkällä sijoitusajalla riskit yleensä pienenevät, koska historiallisesti pitkällä aikavälillä pörssikurssit ovat osoittaneet nousua. (Taipale, T. 2019)

Sijoitusstrategioita on lukuisia ja tässä opinnäytetyössä esitellään vain yleisimmät sijoitusstrategiat. Arvosijoittamisen tavoitteena on tunnistaa ne osakkeet, jotka ovat selvästi alihinnoiteltuja suhteessa niiden todelliseen arvoon ja pitkän aikavälin potentiaaliin. Tällaisia osakkeita kutsutaan arvoyhtiöiksi. Arvoyhtiöt eivät yleensä kuulu pörssin korkealaatuisimpiin yrityksiin, joten arvosijoittajan tuotto perustuu alihinnoittelun korjaantumiseen. Arvosijoittajan on näin ollen tarpeen seurata näitä yrityksiä aktiivisesti. (Nordnet s.a. a.) Arvosijoittajan kannalta on olennaista seurata yritysten tunnuslukuja. Tärkeitä tunnuslukuja arvosijoittajalle ovat muun muassa P/E-luku (hinta per osake suhteessa tuloon), P/B-luku (hintaa suhteessa kirja-arvoon) sekä P/S-luku (hintaa suhteessa liikevaihtoon). P/E-luku antaa kuvan siitä, kuinka kallis yhtiön osake on suhteessa sen ansaitsemaan tulokseen. P/B-luku mittaa yhtiön markkina-arvon ja sen omaisuuden, kuten varojen ja velkojen, suhdetta. P/S-luku puolestaan kuvaa, kuinka monta kertaa yhtiön markkina-arvo on suurempi kuin sen vuosiliikevaihto. (Nordnet s.a. b.)

Laatusijoittaja keskittyy hankkimaan salkkuunsa "blue chippejä", eli laatu-yhtiöitä, jotka erottuvat kilpailijoistaan. Termi "blue chip" juontaa juurensa kasinomaailmasta, jossa siniset pelimerkit symboloivat luotettavuutta ja korkeinta arvoa. (Nasdaq 2023) Laatusijoittamisessa arvostetaan erityisesti yrityksen kestävästä kilpailuetusta, vahvasta markkina-asemasta ja pätevää johtoa. Keskitasoiset tai heikot yritykset eivät yleensä kelpaa laatusijoittajan salkkuun. Lisäksi pyritään ostamaan osakkeita

houkuttelevaan hintaan. Laatusijoittaminen perustuu siihen, että laadukkailla yrityksillä on taipumus menestyä hyvin eri talouden vaiheissa. (Nordnet s.a. a.)

Indeksisijoittaminen on yksinkertainen strategia, joka sopii hyvin aloittelevalle sijoittajalle, koska se ei vaadi suurta panostusta aikaa tai vaivaa. Indeksisijoittaja ei kuluta aikaansa valitsemaan yksittäisiä sijoituskohteita, vaan sen sijaan yritetään hyödyntää indeksirahastoja tavoitellessaan valitun markkinan keskimääräistä tuottoa. (Nordnet s.a. c.) Eli indeksirahastot sijoittavat varansa kohteisiin, jotka vastaavat tiettyä indeksiä esimerkiksi OMX Helsinki 25 seuraa Helsingin pörssin 25 vaihdetuimpia osakkeita ja tuoton odotetaan olevan kyseisen indeksin keskimääräinen kehitys.

Kasvusijoittaminen on sijoitusstrategia, jossa pyritään löytämään yrityksiä, joiden odotetaan kasvavan keskimääräistä nopeammin. Tämä strategia keskittyy pitkän aikavälin tulevaisuuden näkymiin, toisin kuin arvosijoittaminen, joka perustuu enemmän menneisiin tuloksiin. Kasvuyrityksiin liittyy yleensä suurempaa epävarmuutta, ja niiden tunnistaminen voi olla haasteellista. Kasvusijoittaja analysoi yritysten liikevaihdon ja tuloksen kasvua sekä kiinnittää erityistä huomiota kasvuprosentteihin. Lisäksi kasvusijoittaja arvioi yrityksen potentiaalisen markkinan koon ja tulevaisuuden ennusteita. (Nordnet s.a. b.)

Osingon kasvusijoittamisen strategian ytimessä on tavoite saavuttaa vuosittain kasvava osinkovirta. Keskeistä tässä lähestymistavassa on sijoittaminen yrityksiin, jotka ylläpitävät ja kasvattavat jatkuvasti osinkojensa määrää. Painotus on siis vakaiden ja osinkonsa kasvattavien yhtiöiden valitsemisessa, eikä niinkään nopeiden arvonnousutuottojen tavoittelussa. Osinkosijoittaja keskittyy etsimään laadukkaita yrityksiä, jotka tarjoavat houkuttelevan osinkotuoton ja pitää näitä sijoituksia pitkällä aikavälillä niin, että korkoa korolle efekti pääsee pyörimään (Nordnet s.a. d.) eli osinkosijoittaja pyrkii sijoittamaan saadut osingot takaisin osakkeisiin, niin että ne tuottavat vielä enemmän ja kun tuota prosessia toistetaan, niin päästään lumipallo efektiin ja annetaan varojen kasvaa jopa ilman meidän omia lisäinvestointeja.

Yrityksen osingonjakopolitiikka sekä osinkojen rahoitus ovat tärkeitä sijoittajan kannalta. Osingonjakopolitiikka määrittelee, kuinka suuren osan yritys jakaa voitoistaan osinkoina omistajilleen ja mistä nämä varat hankitaan osinkojen maksamiseen. Osinko tarkoittaa yrityksen voitto-osuutta, joka jaetaan sen omistajille. Tämä ilmaisu viittaa siihen, että yrityksen on kyettävä tuottamaan voittoa, jotta sillä on varoja, joita se voi jakaa osinkoina omistajilleen. Suomessa osakeyhtiö voi maksaa osinkoa, kun sillä on riittävästi vapaata omaa pääomaa, joka yleisesti koostuu aikaisempien tilikausien kertyneistä voitoista. Osingonjakaminen ei saa kuitenkaan vaarantaa yrityksen maksuvalmiutta. Osingonjaosta päättää yleensä osakeyhtiön yhtiökokous hallituksen esityksen perusteella, ja Yritykset jakavat näitä osinkoja eri tahtiin riippuen omasta osingonjakopolitiikastaan.

Osingot voivat olla vuosittaisia, puolivuositaisia, kvartaalittaisia tai jopa kuukausittaisia. Tämä jakotahti määräytyy kyseisen yrityksen omien osinkokäytäntöjen perusteella. (Nordnet s.a. d.)

4 Riski ja Riskinsietokyky

Tuottoja ei voi tavoitella ilman riskejä. Riski liittyy siihen mahdollisuuteen, että sijoittaminen saattaa johtaa tappioihin, ja se tuo mukanaan epävarmuutta sijoituksen tulevasta tuotoista sekä mahdollisuuden menettää sijoitettua pääomaa. Usein sijoittajille on ominaista, että he kokevat tappioiden aiheuttaman negatiivisen tuntemuksen voiton iloa voimakkaammin. Sijoittajan on oltava valmis hyväksymään sijoittamisen luontainen epävarmuus ja sietämään siihen liittyvää riskiä. Tärkeä huomio on, että sijoittajan ei ole järkevää yrittää poistaa kaikkea sijoittamiseen liittyvää riskiä, sillä se tarkoittaisi myös sijoitusten tuotto-odotuksen poistamista. (Pesonen 2013, 27.)

Sijoitusmaailmassa riski viittaa epävarmuuteen tulevasta sijoituksen hinnasta. Riski ja tuotto kulkevat yleensä käsi kädessä, joten sijoittajan riskinotto tulisi olla harkittua. Tämä tarkoittaa sitä, että sijoittaja laskee, kuinka paljon hänellä on varaa hävitä ja millä summalla hän voi osallistua arpapeliin. (Hämäläinen 2005, 54). Riskin arvioimiseksi käytetään erilaisia riskimittareita, jotka auttavat ennustamaan mahdollisia sijoituskohteisiin liittyviä riskejä. Tässä yhteydessä tarkastellaan pelkästään volatilitteettiä. (Saario 2020, 112–113.)

4.1 Riskinsietokyky

Riskinsietokyky tarkoittaa kykyä suhtautua mahdollisiin tappioihin. Toiset sijoittajat voivat pelätä ajatusta siitä, että sijoituksen arvo voisi laskea alkuperäisen sijoituksen arvon alle, kun taas toiset sijoittajat ovat paremmin valmistautuneita sijoituksiensa arvon voimakkaaseen vaihteluun. Oman riskinsietokyvyn tunnistaminen on tärkeä osa sijoittamista. (Kallunki ym. 2019, 12.)

Riskinsietokyvyn voi karkeasti jakaa kolmeen eri profiiliin: Varovaiseen, maltilliseen ja tuottohakuisaan. Varovaiselle on tärkeää pitää riski mahdollisimman pienenä, ja hän toivoo sijoitustensa arvon säilyvän vakiona. Tämäntyyppisillä sijoituksilla on yleensä maltilliset tuotto-odotukset. Maltillinen sijoittaja on valmis kasvattamaan varallisuuttaan hallitusti ja hyväksyy siksi kohtuullisen riskin. Tuottohakuiselle sijoittajalle taas tärkeintä on sijoitusten arvon nopea kasvu. Tällainen sijoittaja omistaa yleensä korkeamman riskin sijoituksia ja hyväksyy voimakkaamman arvonvaihtelun tavoitellessaan korkeampia tuottoja. (Pesonen 2013, 40–41.)

Sijoittajien riskinsietokykyyn vaikuttavat sekä objektiiviset että subjektiiviset tekijät. Objektiivinen riskinsietokyky liittyy sijoittajan taloudelliseen tilanteeseen. (Ossi 2016). Esimerkiksi, jos sijoittajalla on epävarma työtilanne ja suuri velkataakka, hänen riskinsietokykynsä voi olla merkittävästi alhaisempi verrattuna henkilöön, jonka taloudellinen tilanne on vakaampi. Subjektiivisen riskinsietokykyyn sen sijaan vaikuttaa yksilön omaa näkemystä siitä, kuinka paljon hän on valmis ottamaan

riskejä. Riskinsietokyky ja riskinottohalukkuus ohjaavat sen, mihin omaisuusluokkiin sijoittajan tulisi sijoittaa varansa. (Ossi 2016)

4.2 Yleisimmät riskit

Markkinakohtainen riski liittyy koko osakemarkkinaan, kuten Helsingin pörssiin. Tämän riskin voi vähentää hajauttamalla sijoituksia eri markkinoille. On kuitenkin huomattava, että nykyään maailman pörssit seuraavat hyvin paljon toisiaan, mikä tarkoittaa sitä, että yhteen markkinaan kohdistuvia riskejä on nykyään enää harvemmin. (Hämäläinen 2005, 56.)

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskiä, että sijoituksia ei voi helposti muuttaa käteiseksi tarvittavaan aikaan ja hintaan. On tärkeää välttää sijoittamasta osakkeisiin niitä varoja, joita voi tarvita nopeasti muualla eli ns. kärsivällistä rahaa kannattaa sijoittaa osakkeisiin. Mikäli osakkeet myydään väärään aikaan, voi siitä aiheutua merkittävää tappiota. Likviditeettiriski ilmenee esimerkiksi silloin, kun tietyllä arvopaperilla käydään vähän kauppaa, ja sen hinta voi olla alempi kuin mitä sijoittaja maksoi ostaessaan sen. Siksi on järkevää harkita arvopapereiden myyntimahdollisuuksia ennen niiden hankkimista. Tasapainoinen sijoitussalkku sisältää helposti realisoitavien arvopapereiden lisäksi myös harvemmin vaihdettuja osakkeita, joiden odotetaan tuottavan merkittävästi tulevaisuudessa. (Saario 2020, 91.)

Korkoriski liittyy markkinariskeihin ja siihen, että korkojen säätely voi vaikuttaa sijoituskohteiden houkuttelevuuteen. Kun yksi sijoitusvaihtoehto näyttää houkuttelevammalta, sijoittajat saattavat suosia sitä muiden kustannuksella. Pankit voivat säädellä sijoituskohteiden kiinnostavuutta muokkaamalla ohjauskorkoa ja siten vaikuttaa korkosijoitusten ja osakkeiden houkuttelevuuteen. Esimerkiksi ohjauskoron nosto kasvattaa osakkeiden vaadittavaa tuottoa, mikä voi heikentää niiden vetovoimaa sijoituskohteina. (Hämäläinen 2005, 57.)

Yhtiökohtaisista riskeistä konkurssiriski on vakavin. Kun konkurssiriski uhkaa, sijoituskohteena oleva yritys saattaa joutua konkurssiin, koska sillä ei ole enää riittävästi varoja velkojen maksamiseen eikä mahdollisuutta saada lisää lainaa pankeilta. Sijoittajat voivat menettää luottamuksensa yritykseen ja lopettaa sijoittamisen siihen, mikä lisää taloudellisia vaikeuksia. Osakkeiden myyntipaine saattaa laskea osakekurssia, ja yrityksen taloudelliset ongelmat tulevat näkyviin markkinoilla. (Hämäläinen 56). Mikäli yritys ajautuu konkurssiin ja sen taloudellinen tilanne heikkenee merkittävästi, osakkeenomistajat sijoittajina ovat alttiina suurille riskeille. Tämä johtuu siitä, että osakkeenomistajat ovat velkojen hierarkiassa viimeisenä saamassa takaisin sijoittamiaan varojaan. Konkurssitilanteessa kaikki jäljellä olevat varat menevät ensisijaisesti muiden velkojen maksamiseen, jättäen osakkeenomistajat usein tyhjin käsin. (Taloustaito.fi 2021)

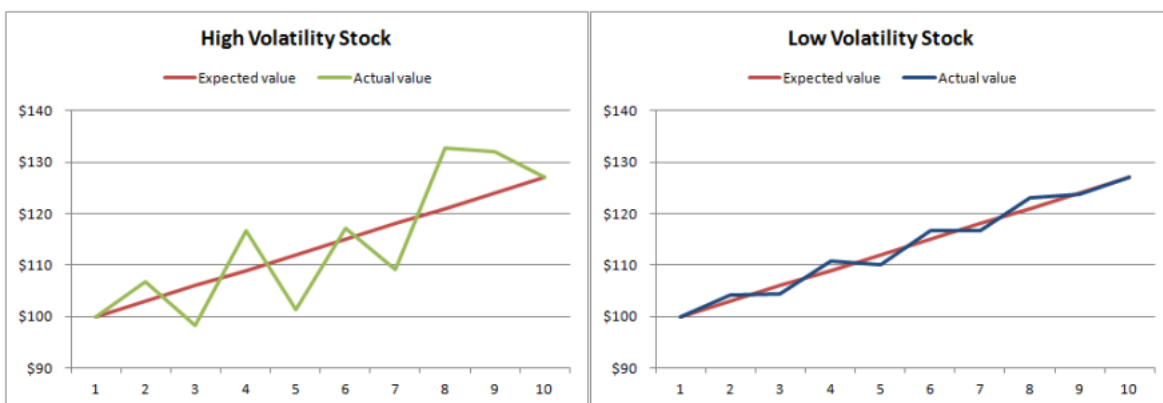
Satunnaisia riskejä ovat kaikki odottamattomat tapahtumat, jotka eivät ole ennakoitavissa ja voivat vaikuttaa kaikkiin yhtiöihin, eikä niihin voi täysin varautua. Hyvänä esimerkkinä on äskettäin tapahtunut pandemia, Koronavirus (COVID-19), joka alkoi Wuhanista joulukuussa vuonna 2019 ja levisi siitä maailmalle ja tämän seurauksena osakemarkkinat olivat suuressa laskussa. Mutta on muitakin satunnaisia riskejä kuten tulipalo tai yrityksen avainhenkilö sairastuu vakavasti yllättäen nämä asiat voivat horjuttaa yhtiön taloutta vakavasti. (Hämäläinen 2005, 59; Terveyskirjasto.fi 2024)

4.3 Volatiliteetti

Sijoituksen riskitasoa arvioidaan volatiliteetin avulla, joka mittaa rahaston tai osakkeen hintojen vaihtelua vuoden aikana. Volatiliteetti määritellään päivittäisten hintamuutosten keskihajontana ja ilmoitetaan vuosittaisina prosenttilukuina. Esimerkiksi, jos rahaston odotettu tuotto on 9 prosenttia ja sen volatiliteetti on 20 prosenttia, rahaston tuoton voi odottaa vaihtelevan noin -11 prosenttia ja +29 prosentin välillä. On kuitenkin tärkeä huomata, että volatiliteetti on rajallinen riskinarviointityökalu, koska se perustuu menneisiin lukuihin ja ei pysty ottamaan huomioon nykyisiä tapahtumia tai tulevaisuuden odotuksia. (Nordnet s.a.e; salkunrakentaja.fi 2017)

Volatiliteetti johtuu erilaisista tekijöistä, kuten kaupankäynnistä, uutisista ja yleisestä epävarmuudesta. Osakkeen volatiliteetti on nolla, jos sillä ei käydä kauppaa, koska hinta pysyy muuttumattomana. Uutiset ja geopolitiikka voivat lisätä epävarmuutta markkinoilla, mikä puolestaan lisää kaupankäyntiä ja nostaa volatiliteettia. (Sijoitustieto.fi 2018)

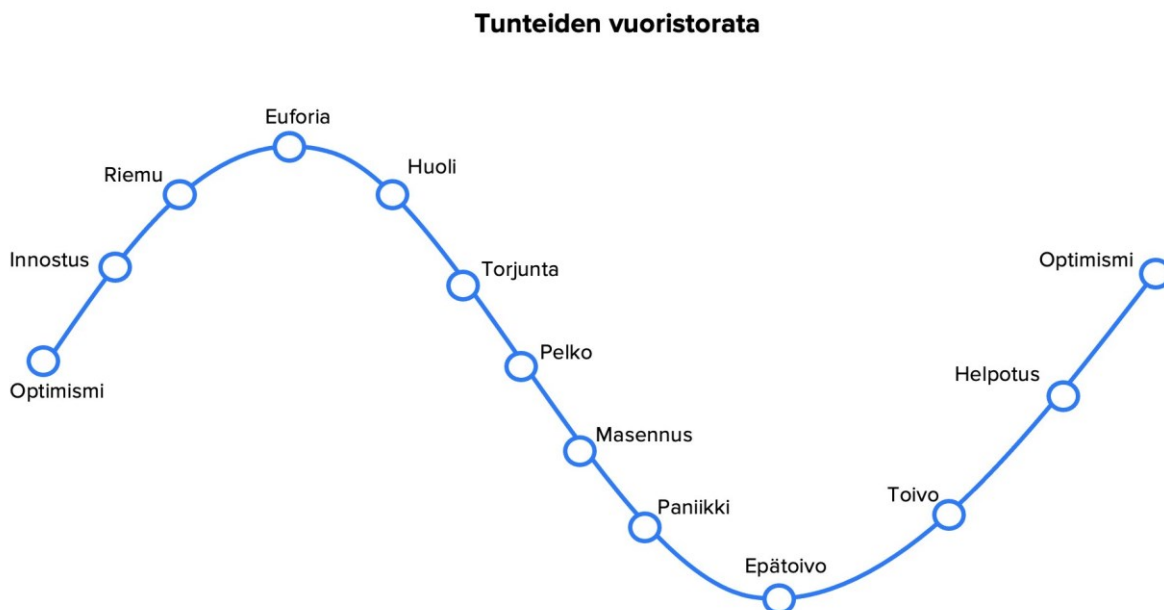
Kuvasta 4 ilmenee kuinka osakkeen arvo, jolla on korkea volatiliteetti (Vasemmalla), vaihtelee voimakkaammin odotusarvonsa ympärillä verrattuna matalan volatiliteetin osakkeeseen (Oikealla).

Kuva 4. Volatiliteetti (Sijoitustieto.fi 2018)

4.4 Tunteet

Tunteet vaikuttavat moniin päätöksiin, jotka voivat vaikuttaa sijoitusten menestykseen. Uudelle sijoittajalle tyypillisiä tunteita ovat ahneus, kun markkinat ovat nousussa, ja pelko, kun ne ovat laskussa. Nousumarkkinoilla sijoittaja saattaa tuntea ahneutta ja odottaa jatkuvia voittoja, toivoen yhä suurempia tuottoja. Toisaalta laskumarkkinoilla pelko voi vallata mielen, ja sijoittaja keskittyy tappioiden minimoimiseen ja pelkää suurempia menetyksiä. (Saario 2020, 230.)

Kuva 5. Tunteiden vuoristorata (Inderes.fi 2023)

Kuvaan 5 on merkitty sijoittajalle tyypilliset tunteet. Euforia ja tyytyväisyys sekä luottamus tulevaisuuteen ovat suurimmillaan, silloin kun nousu on jatkunut pisimpään. Euforian huippua pidetään sijoittajalle henkisesti suurimpana vaarana koska mitä paremmalta sijoituksesi näyttävät, niin sitä enemmän saatat altistua kuluttamaan enemmän rahaa, kuin sinun alkuperäisessä suunnitelmasasi oli tarkoitus kuluttaa tai sitten otat tarpeettomia riskejä. (Barclays 2021)

Pitkään jatkunut nousu markkina saattaa sokaista sijoittajan näkemyksen, jolloin tappiot ja riskinarvioinnit unohtuvat helposti. On syytä muistaa, että korkeilla ostohinnoilla saattaa olla taipumus alentaa tuottoja. Kuitenkin, jos pysyy uskollisena sijoitussuunnitelmalleen, keskimääräiset tuotot saattavat lopulta kääntyä myönteisiksi, vaikka tämä ei olekaan taattua. On tärkeää tiedostaa, että huipulta ostaminen voi myös tehdä lyhyen aikavälin kokemuksista merkittävästi haastavampia. (Barclays 2021)

Vaikka markkinat ovatkin nousussa, odotamme yleensä sijoituksilta suurta kehitystä. Sen sijaan, kun markkinat muuttuvat epävakaaiksi ja kohtaavat todellisuuden, sijoittajilla on taipumus puolustautua psyykkisesti huonoilta uutisilta ja kieltää ne. Tässä vaiheessa sijoittaja saattaa tuntea vastahakoisuutta myydä sijoituksiaan ja yrittää perustella pienetkin laskut sillä, että markkinat eivät voi jatkaa nousussa ikuisesti. Sijoittaja voi edelleen toivoa markkinoiden toipumista, mutta tämä saattaa estää meitä tarkastelemasta sijoituksen taustalla olevaa tilannetta. On mahdollista, että taustalla on tapahtunut muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet kurssin laskuun. (Barclays 2021)

Ajan myötä osa sijoittajista joutuu väistämättä tilanteeseen, jossa heidän on pakko myydä sijoituksiaan. Tämä voi käynnistää ketjureaktion ja johtaa voimakkaaseen hintojen laskuun. Tässä vaiheessa sijoittajien tunteet muuttuvat yleensä kieltämisestä ja pelosta paniikkiin ja epätoivoon. Kriisin iskiessä sijoittajat yleensä ryhtyvät myymään sijoituksiaan, ei välttämättä siksi, että he tarvitsisivat käteistä varallisuutensa realisointiin, vaan enemmänkin pelon vuoksi uusista tappioista. Tämä on ymmärrettävää, sillä välttääkseen äärimmäistä ahdistusta, joka liittyy sijoitusten arvon säilyttämiseen laskevilla markkinoilla, sijoittajat usein päätyvät myymään. (Barclays 2021)

Yleensä, kun sijoitukset on realisoitu, niin on helpompi palata takaisin optimistiseen mielentilaan. Monet saattavat kokea luontevammaksi kulkea kohti optimismia vaiheittain, käyden läpi masennuksen ja epätoivon jaksoja. Tämä prosessi voi kestää monta vuotta ja vaarana on, että sijoittavat jäävät paitsi, siitä kun kurssit elpyvät. (Barclays 2021)

Monesti tilanteessa, jossa markkinat ovat kaikkein epävakaimmat, piilee suurin mahdollisuus nousulle. Tämän vuoksi säännöllinen sijoittaminen voi olla äärimmäisen arvokasta, sillä se auttaa sinua kehittämään kurinalaisuutta sijoittajana. Näin sijoitat tasaisesti, riippumatta siitä, onko markkinoiden tila korkeimmillaan vai matalimmillaan. Tällä tavoin voit vähentää tunteisiin perustuvaa päätöksentekoa. (Barclays 2021)

5 Empiirisen tutkimuksen toteutus

Empiirinen tutkimus toteutettiin määrällisenä kyselynä, joka lähetettiin sähköpostin välityksellä satunnaisotannalla Haaga-Helian tutkinto-opiskelijoille. Tällä menetelmällä pyrittiin tavoittamaan opiskelijoita tehokkaasti ja tasapuolisesti. Kysely oli avoinna kahden viikon ajan, ja sen aikana saatiin 100 vastausta. Kysely lähetettiin 1000 Haaga-Helian opiskelijalle.

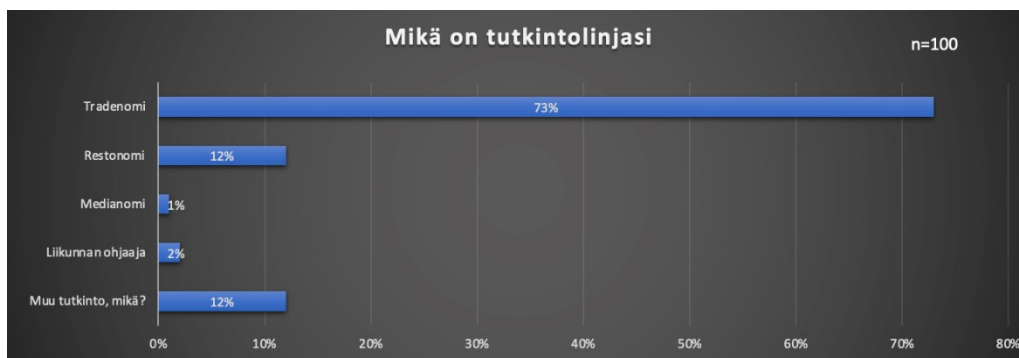
5.1 Kyselyn toteutus ja analysointimenetelmät

Määrälliset tiedot ovat luonteeltaan tilastollisia ja auttavat yleisten johtopäätösten tekemisessä tutkimusaineistossa. Kysely luotiin Webropol-ohjelmalla ja tutkimusluvan saatua, niin se lähetettiin satunnaisotannalla 1000 Haaga-Helian opiskelijalle. Kyseessä on siis kyselytutkimus, joka hyödyntää määrällistä lähestymistapaa.

Kyselyyn sisältyy yhteensä 28 kysymystä, joista yksi on avoin kysymys. (Liite 1.) Tämän avoimen kysymyksen tavoitteena oli kerätä vastaajien näkemyksiä heidän tulevaisuutensa suunnitelmista sijoittamisen suhteen. Vaikka suurin osa kysymyksistä on määrällisiä, joissa pyritään saamaan yleinen käsitys sijoitustottumuksista, niin avoin kysymys antaa mahdollisuuden syvällisempään mielipiteiden ilmaisuun. Vastausten analysoimiseksi käytettiin pääsääntöisesti Excel-taulukkoa, jossa vastauksia pystyi käsittelemään paremmin. Kyselyn tulososiossa käsitellään vain tutkimuksen oleellisemmat tulokset kysymysten määrällisen laajuuden vuoksi, mutta kaikki kyselyn tulokset löytyvät liitteistä (Liite 2.)

5.2 Tulokset

Kyselyyn vastanneista enemmistö oli 22–25-vuotiaita opiskelijoita, joista suurin osa oli kolmannen vuoden tradenomiopiskelijoita (kuvio 1). Muita vastaajia olivat 26–29-vuotiaat ja yli 30-vuotiaat, sekä pienempi osa ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoita sekä restonomeja. Osa vastaajista valitsi "Muu tutkinto" vaihtoehdon, johon he vastasivat, että opiskelevansa ohjelmistonkehitystä ja ICT-liiketoimintaa, kun taas muut vastaukset jakautuivat tasaisesti eri suuntautumisalueiden kesken.

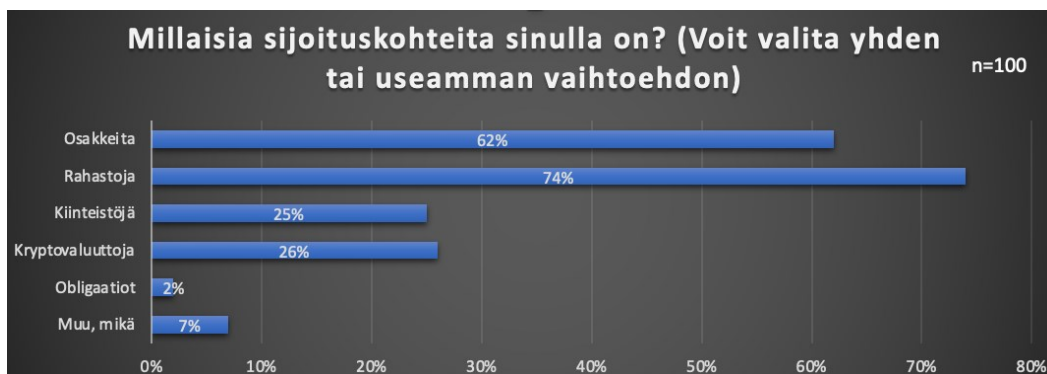
Kuvio 1. Mikä on tutkintolinjasi?

Vastaajista suurin osa työskenteli samanaikaisesti opintojensa ohella, ja 10 prosenttia heistä toimi yrittäjänä. Kotitalouden keskimääräiset kuukausittaiset nettotulot vaihtelivat pääosin 500 ja 2500 euron välillä (kuvio 2). Eniten vastaajista sijoitti taloutensa kasvattamiseksi (63 prosenttia), kun taas 24 prosenttia mainitsi sijoittavansa varallisuuden suojaamiseksi.

Kuvio 2. Paljonko kotitaloutesi nettotulot ovat keskimäärin kuukaudessa?

Suurin osa vastaajista oli sijoittanut rahastoihin (74 prosenttia) ja osakkeisiin (62 prosenttia). Yllättäen myös kryptovaluuttoja omisti 26 prosenttia vastaajista ja kiinteistöjä 25 prosenttia. Pieni osa mainitsi omistavansa muuta (7 prosenttia), kuten fyysistä kultaa ja yksi mainitsi omistavansa tietokonepelin Counter-strike sisäisiä erikoistavaroita (kuvio 3). Suurin osa vastaajista piti aikahorisonttia (66 prosenttia) ja taloudellisia tavoitteita (58 prosenttia) tärkeimpinä tekijöinä sijoituspäätöksiä tehdessään. Lisäksi riskinsietokykyä korosti 39 prosenttia vastaajista. Muita mainittuja tekijöitä oli muun muassa käytettävissä olevat varat, vastuullisuus ja sijoituskohteen luonne.

Kuvio 3. Millaisia sijoituskohteita sinulla on?

Suurin osa vastaajista (53 prosenttia) ilmoitti käyttävänsä sosiaalista mediaa pääasiallisena tiedonlähteenä sijoituspäätöksiä tehdessään. Suositukset perheenjäseniltä, ystäviltä ja mentoreilta oli toiseksi suosituin vastaus. Podcastit nousivat myös suosioon 34 prosentilla. Perinteiset kirjat olivat merkittävä tiedonlähde 25 prosentille vastaajista. (kuvio 4). Valtaosa vastaajista (50 prosenttia) tarkistaa sijoituksiaan viikoittain, kun taas 14 prosenttia vastaajista vastasi tarkistavansa niitä päivittäin. Vastaajien tyytyväisyys henkilökohtaiseen sijoituskokemukseensa vaihteli, sillä 68 prosenttia ilmoitti olevansa melko tyytyväisiä ja 18 prosenttia erittäin tyytyväisiä, kun taas 9 prosenttia vastaajista oli melko tyytymättömiä ja 4 prosenttia erittäin tyytymättömiä.

Kuvio 4. Mitä kanavia käytät pääsääntöisenä tiedonlähteenä sijoittaessasi?

Enemmistö vastaajista (42,4 prosenttia) arvioi riskinsietokykynsä kohtalaiseksi. Suurin osa vastaajista (64 prosenttia) ilmoitti, että heidän riskinsietokyvyllään on vaikutusta sijoitustensa hajautukseen. Toiseksi yleisin vastaus (27 prosenttia) oli, että riskinsietokyvyllä ei ole vaikutusta hajautukseen. Hajauttamisen merkitystä sijoitusstrategiassa piti erittäin tärkeänä 45 prosenttia vastaajista ja kohtalaisen tärkeänä 41 prosenttia. Kuviossa 5 nähdään, että omaisuuslajina rahastot olivat yleisin omaisuuslaji (74 prosenttia vastaajista), ja osakkeet seurasivat perässä (64 prosenttia). Kryptovaluutat ja kiinteistöt olivat suhteellisen samalla tasolla, sillä niitä omistivat 25 prosenttia ja 22

prosenttia vastaajista. Lisäksi käteiseen sijoittivat 19 prosenttia vastaajista, muissa vastauksissa (7 prosenttia) mainittiin sijoituksia CS2-skineihin, arvokelloihin ja kultaan.

Kuvio 5. Millaisiin omaisuuslajeihin olet hajauttanut sijoituksiasi?

Vastaajien pääasiallinen syy hajauttamiselle oli riskien hallinta, jota korosti 71 prosenttia vastaajista. Lisäksi 24 prosenttia vastaajista mainitsi hajauttamisen tavoitteeksi tuoton maksimoinnin. Verotukselliset syyt mainitsi vain pieni osuus vastaajista (Kuvio 6). Enemmistö vastaajista (60 prosenttia) ilmoitti tarkistavansa ja päivittävänsä sijoitusportfoliosi hajautusta harvemmin kuin kuukausittain. Kuukausittain hajautusta tarkisti 23 prosenttia vastaajista, viikoittain 12 prosenttia, ja päivittäin vain 2 prosenttia vastaajista.

Kuvio 6. Mikä on suurin syy sijoituksiesi hajauttamiselle?

Kuviossa 7 selviää, että kysyttäessä, kuinka vastaajat ovat hankkineet tietoa sijoitusten hajauttamisesta, suurin osa vastaajista ilmoitti oppineensa itsenäisesti lukemalla ja tutkimalla (76 prosenttia vastaajista). Toiseksi yleisin tapa oli saada tietoa muiden sijoittajien kokemuksista, mikä saattoi sisältää keskusteluja läheisten kanssa tai videoiden katsomista, joissa jaetaan henkilökohtaisia kokemuksia. Näillä tavoin tietoa oli hankkinut 53 prosenttia vastaajista. Opinnoista, erityisesti sijoituskursseilta, tietoa oli saanut 14 prosenttia vastaajista. Lisäksi lisäkenttävastauksissa mainittiin, että osa vastaajista oli saanut neuvoa podcasteista sekä pankista hajauttamiseen liittyen.

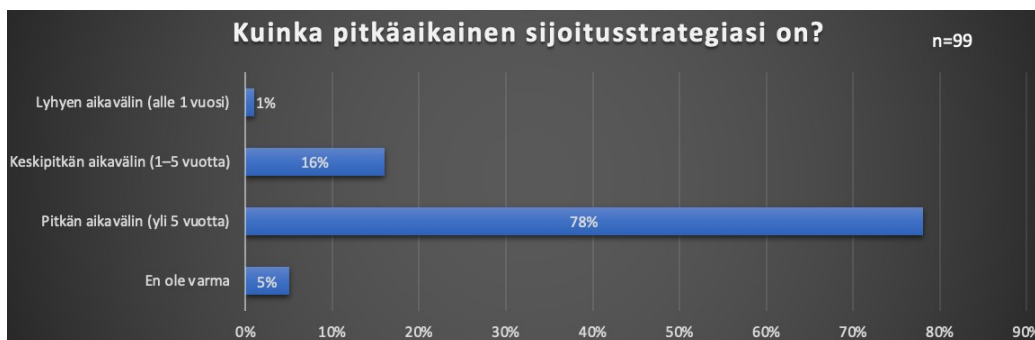
Kuvio 7. Miten olet oppinut tai hankkinut tietoa sijoitusten hajauttamisesta?

Huomattava osa vastaajista (41 prosenttia) ei ollut tehnyt muutoksia sijoitustensa hajautukseen viime vuoden aikana. 26 prosenttia vastaajista vähensi riskiä tekemällä muutoksia hajautukseensa, kun taas 24 prosenttia lisäsi hajautusta riskin ja tuoton näkökulmasta. Kaksi kolmasosaa vastaajista ilmoitti hajauttaneensa sijoituksiaan eri maantieteellisten alueiden välillä. Kuviossa 8 nähdään, että rahoitussektoria ja informaatioteknologiasektoria painotettiin eniten sijoituksissa. Lisäksi mainittiin sijoituksia Web3:een ja useisiin toimialoihin vastuullisuus edellä.

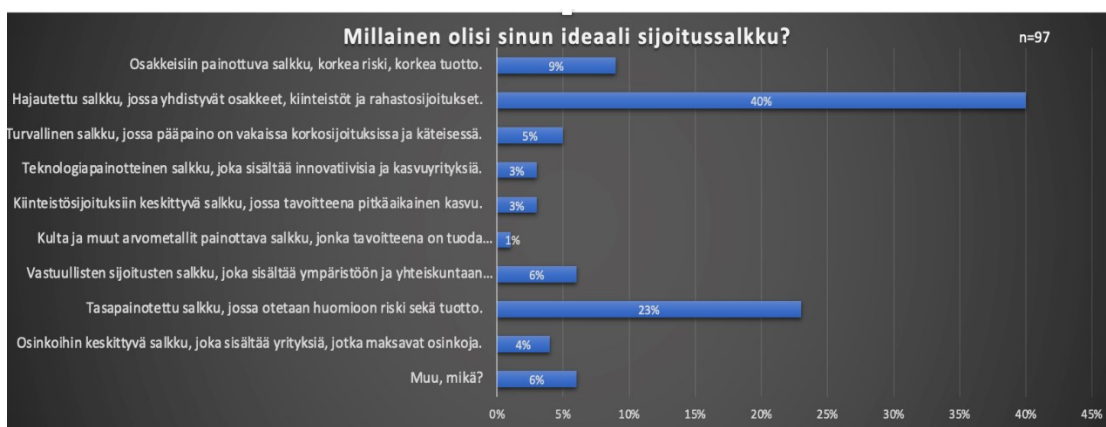
Kuvio 8. Mikä toimiala on sijoituksissasi pääpainotteinen?

Suurin osa vastaajista (noin 78 prosenttia) omistaa pitkäjänteisen sijoitussuunnitelman, joka ulottuu yli viiden vuoden päähän (kuvio 9). Useimmat vastaajista eivät olleet muuttaneet sijoitusstrategiaansa sijoituskokemustensa perusteella, mutta noin neljännes vastaajista teki muutoksia joko positiivisten tai negatiivisten kokemusten perusteella. Henkilökohtaiset sijoituskokemukset ovat kohtalaisen tärkeitä päätöksenteossa noin puolelle vastaajista.

Kuvio 9. Kuinka pitkäaikainen sijoitusstrategiasi on?

Kuviossa 10 nähdään, että kun vastaajilta kysyttiin, millainen olisi heidän ideaalinen sijoitussalkkunsaa, suurin osa mainitsi hajautetun salkun, joka koostuisi osakkeista, kiinteistöistä ja rahastosi-joituksista (40 prosenttia). Toiseksi suurin osuus, noin 23 prosenttia vastaajista ilmaisi halunsa ta-sapainoiseen salkkuun, joka huomioisi sekä riskin että tuoton. Pieni osa vastaajista mainitsi avoi-messa lisäkentässä haluavansa salkun, jossa on painotettu kryptovaluuttoja.

Kuvio 10. Millainen olisi sinun ideaali sijoitussalkku?

Kyselyssä oli myös yksi avoin kysymys (Taulukko 2), jonka ideana oli saada syvempää tietoa Haaga-Helian opiskelijoiden tulevaisuuden sijoitussuunnitelmista ja samalla aktivoida heitä. Vas-tausten perusteella voidaan havaita, että vastaajien sijoitusstrategiat ja tavoitteet vaihtelevat. Useimmat pyrkivät hajauttamaan sijoituksiaan eri omaisuusluokkiin, kuten rahastoihin, ETF:iin, kiinteistöihin ja kultaan. Monet ovat myös kiinnostuneita pitkäaikaisesta sijoittamisesta ja tavoittele-vat taloudellista turvaa tulevaisuudelleen sekä varallisuuden kartuttamista. Vaikka osa vastaajista on kiinnostunut myös lyhyemmän aikavälin sijoituksista, pääosa suosii pitkäjänteistä säästämistä ja kuukausittaista sijoittamista. Monet korostavat myös jatkuvaa oppimista ja haluavat laajentaa sijoitussalkkuaan eri toimialoille ja maantieteellisesti. Lisäksi osalla vastaajista on suunnitelmana

tulevaisuudessa laajentaa salkkuaan eri omaisuuslajeihin kuten mm. kryptovaluuttoihin ja indeksirahastoihin, kiinnostusta löytyi myös vastuulliseen sijoittamiseen.

Taulukko 2. Millaisia tulevaisuuden suunnitelmia sinulla on sijoittamisen suhteen?

Millaisia tulevaisuuden suunnitelmia sinulla on sijoittamisen suhteen? Avoimet vastaukset:
“Pitkäjänteisyys, hajautus eri omaisuusluokkiin, kuten kiinteistöihin sekä kultaan jälkimmäinen todistetusti on hyvä suoja inflaatiolle”
“Sijoitukset ovat hyvin pitkäaikaisia ja tarkoitus niiden mahdollisen tuoton avulla voida kustantaa yli kymmenen vuoden päästä esimerkiksi lasten ensimmäisiä asuntoja.”
“Jatkan sijoittamista, koska Suomen talous on epävakaa enkä ole varma millaista eläkettä tulevaisuudessa tulen saamaan, jos sellaista edes tulevaisuudessa enää on.”
“Tavoitteenani on laittaa kaikki liikenevä raha sijoituksiin niin, että salkku jakautuisi entistä laajemmin maantieteellisesti ja toimialoittain. Myös kotimaiset osinkoja maksavat yritykset kiinnostavat edelleen. Toisaalta myös lyhyemmän aikavälin (alle 5 vuotta) sijoitukset kiinnostavat, esimerkiksi potentiaaliset kasvuyritykset. Kuitenkin pääasiassa <u>teknolojen</u> prosentuaalinen osuus salkussa olisi tarkoitus saada pienemmäksi.”
“Haluaisin alkaa sijoittamaan mutta aloittaminen tuntuu vaikealta koska minua ei ole kannustettu <u>perhetaustani</u> vuoksi, enkä ole myöskään opinnoissa kuullut aiheesta.”
“Tulevaisuudessakin aion sijoittaa enemmistön <u>varallisuudestani</u> <u>pienikuluihin</u> indeksirahastoihin. Aiemmin kiinnosti myös asuntosijoittaminen, mutta korkojen <u>nousta</u> ainoaksi <u>asuntosijoitukseksi</u> on jäänyt oma omistusasunto.”
“Pyrin sijoittamaan sen takia, että se mahdollistaisi elämässäni erilaisia asioita tulevaisuudessa esim. Oma asunto ja matkustelu “
“Aion jatkaa <u>sijoittamista</u> lopun elämäni. Mahdollisesti tulevaisuudessa muihinkin kuin <u>kryptovaluuttoihin</u> . Esimerkiksi osakkeisiin/rahastoihin. Keskittyminen indeksirahastoihin, jonkin verran hyvää osinkoa maksavien yritysten osakkeisiin sekä kiinteistösijoittamiseen. “
“Pitkäkestoinen vastuullinen sijoittaminen sekä asuntosijoittaminen.”

6 Pohdinta

Opinnäytetyön tavoitteena oli tarjota opiskelijoille selkeä käsitys allokaation merkityksestä sijoitusstrategiassa ja antaa käytännön neuvoja sijoitusstrategian rakentamiseen ja optimointiin opiskelijan näkökulmasta. Koska aihe oli luonteeltaan selkeästi määrällinen, työ päätettiin toteuttaa pääasiassa kvantitatiivisena tutkimuksena. Työ sisältää teoriaosuuden, joka perustuu kirja- ja internetlähteisiin, sekä tutkimusosan, jossa hyödynnettiin Webropol-kyselyä Haaga-Helian opiskelijoiden keskuudessa.

Toinen keskeinen tavoite oli rohkaista niitä, jotka saattavat tuntea epävarmuutta sijoittamisen riskeistä ja siksi epäröivät sijoittamisen aloittamista. Pyrkimyksenä oli esittää sijoittamisen perusteet selkeästi ja houkuttelevasti, jotta mahdollisimman moni pystyisi ymmärtämään ne ja säilyttämään kiinnostuksensa aiheeseen.

Työn haasteena oli vähäinen pohjatieto aiheesta. Alkuvaiheessa opinnäytetyön tekijän täytyi syventyä aiheeseen liittyvään kirjallisuuteen perusteellisesti, jotta saatiin tarvittavat tiedot työn toteuttamista varten. Tiedon karttuessa pystyttiin aloittamaan teoriaosuuden kirjoittaminen ja työ eteni sujuvasti. Sijoituskirjallisuudessa hajauttamisesta oli saatavilla melko vähän tietoa. Opinnäytetyön tekijä sai mielestään koottua teoriaosuuteen olennaisimmat asiat ja teoriaosa oli riittävän kattava huomioon ottaen aiheen.

Työlle oli alun perin asetettu tiukka aikataulu, mutta henkilökohtaisten elämäntilanteiden vuoksi tavoiteaikataulua jouduttiin hieman siirtämään eteenpäin. Tämä johtui siitä, että opinnäytetyön ohella tehtiin kahta työtä ja aloitettiin uutena oma yritystoiminta, mikä vaati paljon aikaa ja energiaa. Lisäksi työn puolesta jouduttiin matkustelemaan säännöllisesti ympäri Suomea, mikä hidasti työn valmistumista. Opinnäytetyöntekijä kokee olevansa tyytyväinen työskentelytapoihinsa ja lopputulokseen, vaikka joidenkin tilanteiden osalta ajan olisi voinut käyttää tehokkaammin.

Empiirinen tutkimusosa sujui kohtuullisen hyvin ja odotettua nopeammin. Tutkimusluvan hankkiminen kyselylle sujui suhteellisen ripeästi ja myönteinen päätös saatiin asiantuntijalta. Kiireisen aikataulun vuoksi tietyt henkilöt jouduttiin jättämään pois kyselystä, koska heillä oli jo vastaavia tutkimuksia käynnissä. Kysely lähetettiin satunnaisotannalla valitulle 1000 Haaga-Helian opiskelijalle, ja siihen vastasi lopulta 100 opiskelijaa. Kysely oli avoinna kaksi viikkoa, minkä jälkeen vastauksia analysoitiin.

6.1 Johtopäätökset

Kerätyistä vastauksista käy ilmi, että sijoittajat ovat pääosin hajauttaneet sijoituksiaan eri omaisuusluokkiin, kuten rahastoihin, osakkeisiin, kiinteistöihin ja kryptovaluuttoihin. Kryptovaluuttoihin

kiinnostus on kasvanut runsaasti viime vuosina. Moni on nykyään innostunut sijoittamaan erilaisiin omaisuuslajeihin, mikä on hieno kehitys. On ilahduttavaa, että sijoittamiseen liittyvän tiedon saatavuus ja näkyvyys ovat parantuneet merkittävästi. Esimerkiksi podcastit ovat nousseet suosioon, ja useat hyödyntävät niitä tiedonlähteenään. Monet ovat omaksuneet pitkäjänteisen lähestymistavan sijoittamiseen ja pyrkivät tasaiseen varallisuuden kartuttamiseen vuosien varrella. Useat vastaajat ilmaisivat halukkuutensa oppia lisää eri sijoituskohteista ja saavuttaa hyviä tuottoja. Vaikka osa kohtasi haasteita vähäisen pohjatiedon vuoksi, monet ovat ilmaisseet haluavansa kehittyä sijoittajina ja jatkamaan sijoittamista tulevaisuudessa. Yhteenvetona voidaan todeta, että vaikka sijoittamiseen liittyy epävarmuutta, monet ovat valmiita ottamaan vastaan uusia haasteita ja rakentamaan vakaata taloudellista pohjaa pitkällä aikavälillä.

6.2 Opinnäytetyön luotettavuus

Tutkimuksen pätevyys, eli validiteetti, määrittelee, kuinka hyvin tutkimusmenetelmä mittaa sitä asiaa, jota sen pitäisi mitata. Toisaalta tutkimuksen luotettavuus, eli reliabiliteetti, on myös olennainen osa työn arviointia. Reliabiliteetti ja validiteetti yhdessä määrittävät työn luotettavuuden. On keskeistä, että tutkimus on riittävän laaja, vastausprosentti on korkea ja että kysymykset kattavat olennaiset aiheet tutkimusongelman kannalta. (Heikkilä 2014, 27–28.) Tässä opinnäytetyössä käytetty kyselymenetelmä osoittautui päteväksi, sillä se keräsi kohderyhmän vastaukset laajasti ja tarkasti.

Kyselyn luotettavuudessa ilmeni haasteita, sillä kaikkiin kysymyksiin vastaaminen ei ollut pakollista. Tämän vuoksi kaikilta vastaajilta ei saatu vastauksia jokaiseen kysymykseen, mikä on saattanut vaikuttaa vastausten luotettavuuteen. Toisena haasteena ilmeni, että kyselyssä oli liian monta kysymystä, joista osa ei ollutkaan olennaisia tutkimuksen kannalta. Tällä on voinut olla vaikutusta kyselyn tehokkuuteen ja vastausten merkityksellisyyteen. Asia huomioitiin vasta kyselyn lähettämisen jälkeen. Kyselyyn olisi siis mahdollisesti voinut lähestyä toisella tavalla.

6.3 Oma oppiminen

Oman oppimisen kannalta opinnäytetyö oli erittäin hyödyllinen tapa syventyä aiheeseen ja laajentaa omaa tietämystä. Aiheeseen liittyvät perusteet olivat tuttuja jo aikaisemmista opinnoista, joita pystyi soveltamaan opinnäytetyössä ja tutkimuksen analysoinnissa. Aihe oli henkilökohtaisesti opinnäytetyön tekijälle kiinnostava, mikä lisäsi motivaatiota työn tekemiseen. Tavoitteena oli tuoda esiin sijoitusten allokaation merkitys ja tarjota käytännön neuvoja sijoitusstrategioiden kehittämiseen opiskelijaelämän näkökulmasta. Opinnäytetyön tekijä toivoo, että tämä opinnäytetyö auttaa opiskelijoita tekemään harkittuja päätöksiä ja rakentamaan vakaan taloudellisen perustan tulevaisuutta varten.

Lähteet

Anderson, N. & Tuhkanen, J. 2004. Järkevän sijoittamisen perusteet.

Barclays. 2021. Understanding the cycle of investor emotions. Luettavissa: <https://www.barclays.co.uk/smart-investor/news-and-research/investing-for-beginners/understanding-the-cycle-of-investor-emotions/>. Luettu 23.9.2023.

Ecb.europa.eu s.a. Luettavissa: <https://www.ecb.europa.eu/stats/html/index.fi.html>. Luettu 30.1.2024.

Finanssialalle s.a. Rahastot. Luettavissa: <https://www.finanssialalle.fi/opintomateriaalit/finanssialan-perusteet/saastaminen-ja-sijoittaminen/eri-sijoitusmuodot/rahastot.html>. Luettu 19.9.2023.

Hämäläinen, K. 2005. Sijoittajan käsikirja. Helsinki: Talentum.

Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. Helsinki. E-kirja. Luettu 16.9.2023.

Inderes.fi Kukaan ei ole immuuni tunteille. 2023. Luettavissa: <https://www.inderes.fi/fi/artikkeli/kuukaan-ei-ole-immuuni-tunteille>. Luettu 22.9.2023.

Investopedia Geographical Diversification etc. 2022. Luettavissa: <https://www.investopedia.com/terms/g/geographical-diversification.asp>. Luettu 29.9.2023.

Kaaosteoria.fi s.a. Luettavissa: <https://kaaosteoria.fi/reit-sijoittaminen-tasaista-osinkovirtaa-kiinteistoista/>. Luettu 18.1.2024.

Kauppila, K., Puttonen, V. & Repo, E. 2011. Miten sijoitan rahastoihin. Helsinki: Alma Talent.

Kallunki, J., Martikainen, M. & Niemelä, J. 2019. Ammattimainen sijoittaminen. 8. uudistettu painos. Helsinki: Alma Talent.

Kontkanen E. 2013. Pankkitoiminnan käsikirja. FINVA. Helsinki. E-kirja. Luettu 15.9.2023

Ossi, M. 2016. Riskinsietokyky ja sen selvittäminen. Luettavissa: <https://www.tarkka-markka.com/blogi/2016/04/20/riskinsietokyky-selvittaminen/>. Luettu 25.9.2023.

Nasdaq. 2023. What are blue chip stocks? Luettavissa: <https://www.nasdaq.com/articles/what-are-blue-chip-stocks-an-overview-of-blue-chips>. Luettu 22.9.2023.

Nasdaq Helsinki 2019. Pörssin säännöt. Luettavissa: <https://www.nasdaq.com/docs/PÖRS-SIN%20SÄÄNNÖT%204.6.2019.pdf>. Luettu: 21.9.2023.

Nordnet s.a. a. Sijoitusstrategiat. Luettavissa: <https://www.nordnet.fi/blogi/koulu/osakkeet/sijoitusstrategiat/>. Luettu: 19.9.2023.

Nordnet s.a. b. Sijoitusstrategiat - Matkalla massimaisteriksi. Luettavissa: <https://www.nordnet.fi/fi/opi-uutta/koulu/sijoittamisen-alkuet/matkalla-massimaisteriksi>. Luettu 20.9.2023.

Nordnet s.a. c. Mikä on indeksi ja miten siihen voi sijoittaa? Luettavissa: <https://www.sijoittaja.fi/36431/mika-on-indeksi-ja-miten-siihen-voi-sijoittaa/>. Luettu: 19.9.2023.

Nordnet s.a. d. Osinkosijoittaminen – Nordnet-koulu. Luettavissa: <https://www.nordnet.fi/fi/opi-uutta/koulu/osakkeet/osinkosijoittaminen>. Luettu 21.9.2023.

Nordnet s.a. e. Volatiliteetti -sharpen-luku-beta-kerroin. Luettavissa: <https://www.nordnet.fi/fi/opi-uutta/koulu/sijoittamisen-alkheet/volatiliteetti-sharpen-luku-beta-kerroin>. Luettu 26.9.2023.

Osakesijoittaja.fi Kryptovaluutta s.a. Luettavissa: <https://mark.fi/kryptovaluutta/>. Luettu 19.9.2023.

Pesonen, M. 2013. Säästäjästä sijoittajaksi. Helsinki: Docendo.

Pörssisäätiö.fi 2017. Kannattaako-sijoittaa-korkoa-korolle-ilmio. Luettavissa: <https://www.porssisaatio.fi/blog/2017/08/29/kannattaako-sijoittaa-korkoa-korolle-ilmio/>. Luettu 3.10.2023.

Rvv.fi s.a. Luettavissa: <https://rvv.fi/talletussuoja>. Luettu 30.1.2024.

Salkunrakentaja volatiliteetti. 2017. Luettavissa: <https://www.salkunrakentaja.fi/2017/05/volatiliteetti/>. Luettu 26.9.2023.

Sijoitustieto.fi 2018. Volatiliteetti. Luettavissa: <https://www.sijoitustieto.fi/volatiliteetti>. Luettu 3.10.2023.

Sijoittaja.fi s.a. a. Mistä tuotto syntyy? Luettavissa: <https://www.sijoittaja.fi/sijoittaminen/mista-tuotto-syntyy/>. Luettu 15.9.2023.

Sijoittaja.fi s.a b. Mikä on indeksi ja miten siihen voi sijoittaa? Luettavissa: <https://www.sijoittaja.fi/36431/mika-on-indeksi-ja-miten-siihen-voi-sijoittaa/>. Luettu 15.9.2023.

Sijoittaja.fi s.a. c. Allokaatio. Luettavissa: <https://www.sijoittaja.fi/sijoittaminen/hallitse-riskitpiennena-riskia/allokaatio/>. Luettu: 15.9.2023.

Säästöpankki s.a. Miksi kuukausisäästäminen kannattaa? Luettavissa: <https://www.saastopankki.fi/fi-fi/asiakaspalvelu/vinkit/saastaminen-ja-sijoittaminen/miksi-kuukausisaastaminen-kannattaa>. Luettu 27.9.2023.

Taipale, T. 2019. Sijoitushorisontti on tärkeä osa sijoitusstrategiaa – oletko liikkeellä lyhyellä vai pitkällä tähtäimellä? Luettavissa: [ww.op-media.fi/sijoittaminen/osakesijoittaminen/sijoitushorisontti-on-tarkea-osa-sijoitusstrategiaa--oletko-liikkeella-lyhyella-vai-pitkalla-tahtaimella/](http://www.op-media.fi/sijoittaminen/osakesijoittaminen/sijoitushorisontti-on-tarkea-osa-sijoitusstrategiaa--oletko-liikkeella-lyhyella-vai-pitkalla-tahtaimella/). Luettu 19.9.2023.

Taloustaito.fi 2021. Luettavissa: <https://www.taloustaito.fi/Rahat/sijoittaja-on-heikoilla-porssiyhtion-konkurssissa/#59a4aa0d>. Luettu 17.10.2023.

Terveyskirjasto.fi 2024. Luettavissa: <https://www.t.fi/dlk01257/koronavirus-sars-cov-2-covid-19?q=koronavirus>. Luettu 6.10.2023.

Visma s.a. Mikä on inflaatio? Luettavissa: <https://www.visma.fi/epasseli/kirjanpidon-sanakirja/i/inflaatio/>. Luettu 20.9.2023.

Liitteet

Liite 1. Kysely – Haaga-Helia opiskelijoiden sijoituskohteiden hajautus

1. Mikä on sukupuolesi?

- Mies
- Nainen
- Muu / en halua vastata

2. Mihin ikäluokkaan kuulut?

- 18-21 vuotta
- 22-25 vuotta
- 26-29 vuotta
- +30 vuotta

3. Minkä vuoden opiskelija olet?

- 1. Vuoden opiskelija
- 2. Vuoden opiskelija
- 3. Vuoden opiskelija
- 4. Vuoden opiskelija
- Yli 4. Vuoden opiskelija

4. Mikä on tutkintolinjasi

- Tradenomi
- Restonomi
- Medianomi
- Liikunnanohjaaja
- Muu tutkinto, mikä? _____

5. Mihin opiskelulinjalle olet suuntautunut/ suuntautumassa?

- Asiantuntijapalvelut ja kielet
- HR ja johtaminen
- Markkinointi ja viestintä
- Myynti ja asiakkuudet
- Palvelujen ja liiketoiminnan kehittäminen
- Talous ja rahoitus
- Yrittäjyys
- Muu, mikä? _____

6. Mihin ammattiryhmään katsot kuuluvasi?

- Opiskelija
- Työtön
- Työntekijä
- Yrittäjä
- Kotiäiti tai koti-isä
- Eläkeläinen

7. Paljonko kotitaloutesi nettotulot ovat keskimäärin kuukaudessa?

- Alle 500 euroa
- 500-999 euroa
- 1000-1499 euroa
- 1500-1999 euroa
- 2000-2499 euroa
- 2500-2999 euroa
- 3000-4999 euroa
- 5000-7499 euroa
- 7500-10000 euroa
- Yli 10 000 euroa

8. Mikä on pääasiallinen syy sijoittamiseesi?

- Taloudellinen kasvun tavoittelu
- Varallisuuden suojaaminen
- Opiskelusta säästäminen tulevaisuutta varten
- Muu, mikä? _____

9. Millaisia sijoituskohteita sinulla on? (Voit valita yhden tai useamman vaihtoehdon)

- Osakkeita
- Rahastoja
- Kiinteistöjä
- Kryptovaluuttoja
- Obligaatit
- Muu, mikä? _____

10. Mitkä tekijät vaikuttavat eniten sijoituspäätöksiesi tekemiseen?

- Aikahorisontti (lyhyt- tai pitkäaikainen)
- Taloudelliset tavoitteet
- Riskinsietokyky
- Muu, mikä? _____

11. Mitä kanavia käytät pääsääntöisenä tiedonlähteenä sijoittaessasi?

- Podcastit
- Kirjat
- Sosiaalinen media
- Suositukset (Perhe, ystävät, mentorit, jne.)
- Muu, mikä? _____

12. Kuinka usein tarkistat sijoituksiasi?

- Päivittäin
- Viikoittain
- Kuukausittain
- Harvemmin kuin kuukausittain

13. Kuinka tyytyväinen olet tähänastiseen sijoituskokemukseesi?

- Erittäin tyytyväinen
- Melko tyytyväinen
- Melko tyytymätön
- Erittäin tyytymätön

14. Minkälaiseksi arvioisit omaa riskinsietokykyäsi sijoituksia tehdessäsi?

- Erittäin matala
- Matala
- Kohtalainen
- Korkea
- Erittäin korkea

15. Miten arvioisit riskinsietokyvyn vaikuttavan sijoitustesi hajautukseen?

- Positiivisesti
- Negatiivisesti
- Ei vaikutusta

16. Kuinka tärkeänä pidät hajauttamista sijoitusstrategiassasi?

- Erittäin tärkeänä
- Kohtalaisen tärkeänä
- Vähän tärkeänä
- Ei lainkaan tärkeänä

17. Millaisiin omaisuuslajeihin olet hajauttanut sijoituksiasi? (Voit valita yhden tai useamman vaihtoehdon)

- Osakkeet
- Kiinteistöt
- Rahastot
- Käteinen
- Kryptovaluuttoihin
- Muu, mikä? _____

18. Mikä on suurin syy sijoituksiesi hajauttamiselle?

- Riskien hallinta
- Tuoton maksimointi
- Verotukselliset syyt
- Muu, mikä? _____

19. Kuinka usein tarkistat ja päivität sijoitusportfoliosi hajautusta?

- Päivittäin
- Viikoittain
- Kuukausittain
- Harvemmin kuin kuukausittain

20. Miten olet oppinut tai hankkinut tietoa sijoitusten hajauttamisesta? (Voit valita yhden tai useamman vaihtoehdon)

- Opinnoista
- Itsenäisesti lukemalla ja tutkimalla
- Sijoituskursseilta
- Muiden sijoittajien kokemuksista
- Muu, mikä? _____

21. Oletko tehnyt muutoksia hajautukseesi viimeisen vuoden aikana?

- Kyllä, lisätäkseni riskiä/tuottoa
- Kyllä, vähentääkseni riskiä
- Ei, en ole tehnyt muutoksia
- En ole varma
- Muu, mikä? _____

22. Miten hajautat sijoituksesi eri maantieteellisten alueiden kesken?

- Kotimaahan painottuen
- Kansainvälisesti hajauttaen
- En hajauta maantieteellisesti

23. Mikä toimiala on sijoituksissasi pääpainotteinen?

- Energia
- Informaationtekniologia
- Materiaali
- Teollisuus
- Viestintäpalvelut
- Rahoitussektori
- Terveystieteet
- Päivittäiskulutus
- Muu, mikä? _____

24. Kuinka pitkäaikainen sijoitusstrategiasi on?

- Lyhyen aikavälin (Alle 1 vuosi)
- Keskipitkän aikavälin (1-5 vuotta)
- Pitkän aikavälin (Yli 5 vuotta)
- En ole varma

25. Miten sijoituskokemuksesi ovat vaikuttaneet sijoitusallokaatioosi?

- Olen muuttanut allokaatioitani positiivisten kokemusten perusteella.
- Olen muuttanut allokaatioitani negatiivisten kokemusten perusteella
- En ole muuttanut allokaatioitani sijoituskokemusteni perusteella.

26. Kuinka tärkeänä pidät henkilökohtaisia kokemuksiasi sijoittamisessa päätöksenteossasi?

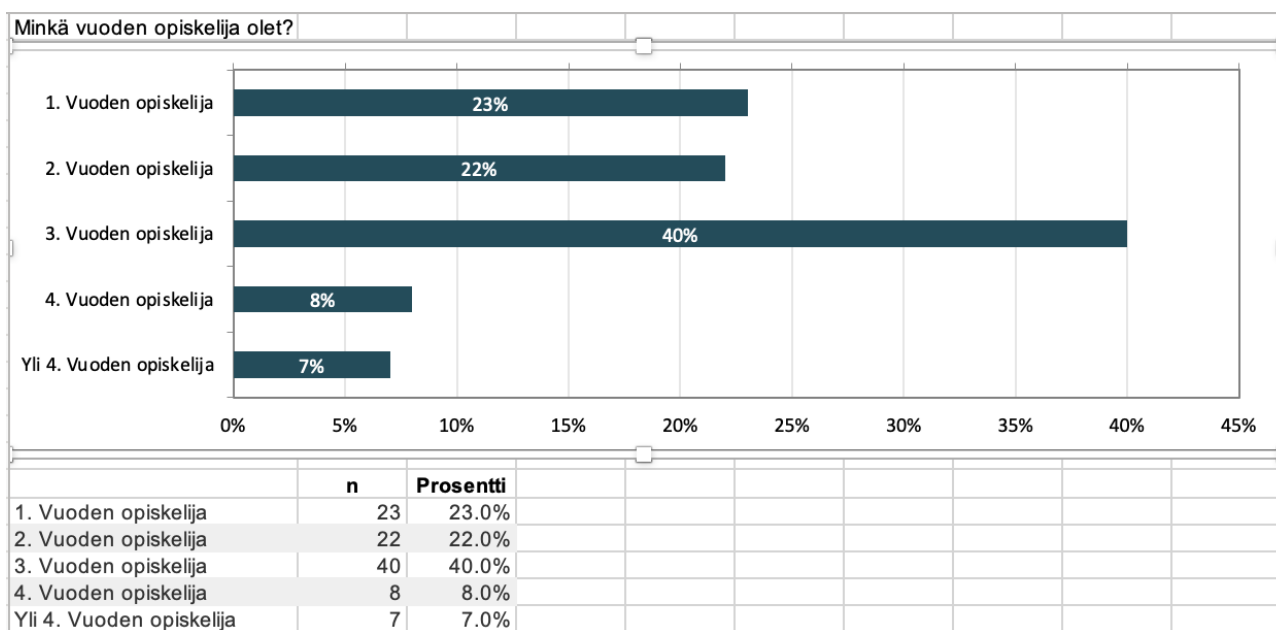
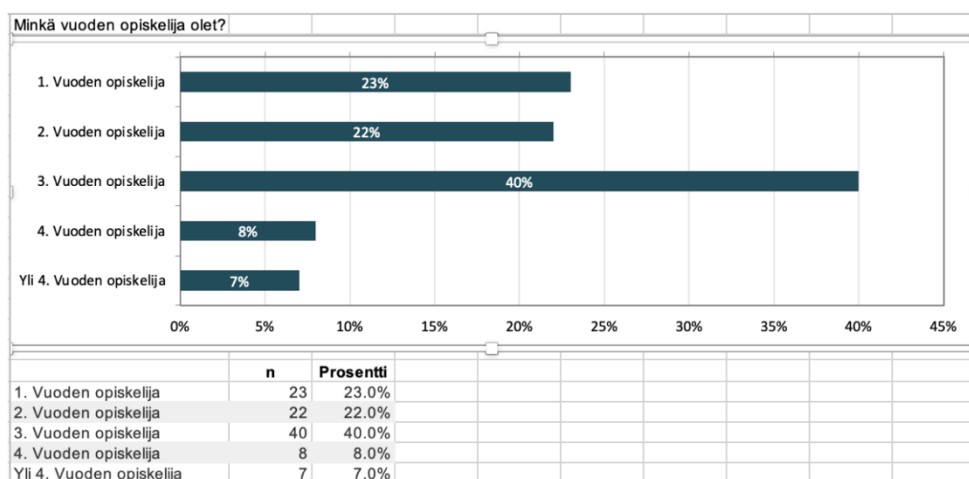
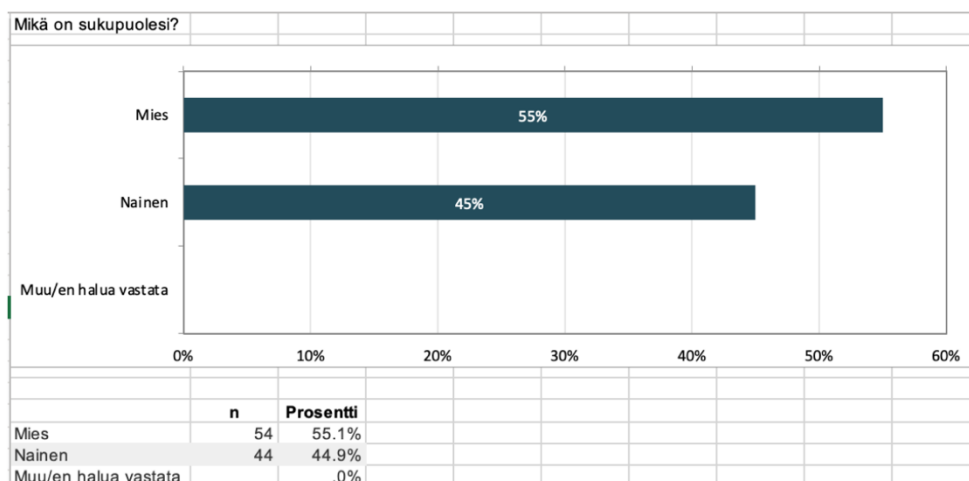
- Erittäin tärkeänä
- Kohtalaisen tärkeänä
- Vähän tärkeänä
- Ei lainkaan tärkeänä

27. Millaisia tulevaisuuden suunnitelmia sinulla on sijoittamisen suhteen?

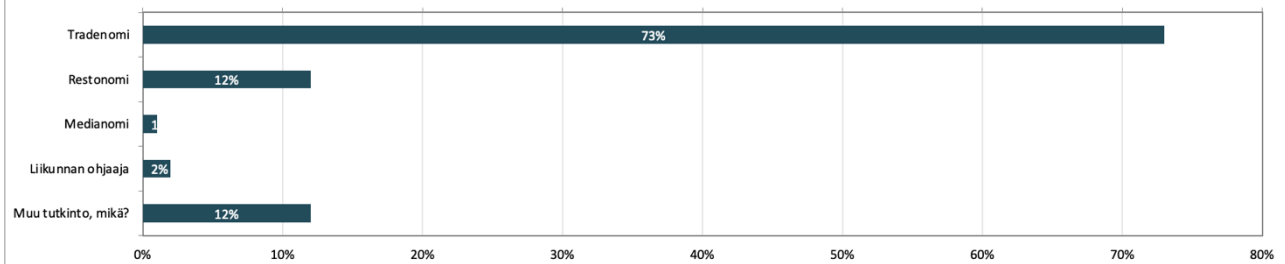
28. Millainen olisi sinun ideaali sijoitussalkku?

- Osakkeisiin painottuva salkku, korkea riski, korkea tuotto.
- Hajautettu salkku, jossa yhdistyvät osakkeet, kiinteistöt ja rahoitussijoitukset.
- Turvallinen salkku, jossa pääpaino on vakaisissa korkosijoituksissa ja käteisessä.
- Teknologiapainotteinen salkku, joka sisältää innovatiivisia ja kasvuyrityksiä.
- Kiinteistösijoituksiin keskittyvä salkku, jossa tavoitteena pitkäaikainen kasvu.
- Kulta ja muut arvometallit painottava salkku, jonka tavoitteena on tuoda turvaa ja vähemmän volatilitteettiä.
- Vastuullisten sijoitusten salkku, joka sisältää ympäristöön ja yhteiskuntaan panostavia yrityksiä
- Tasapainotettu salkku, jossa otetaan huomioon riski sekä tuotto.
- Osinkoihin keskittyvä salkku, joka sisältää yrityksiä, jotka maksavat osinkoja.
- Muu, mikä? _____

Liite 2. Kyselyn tulokset

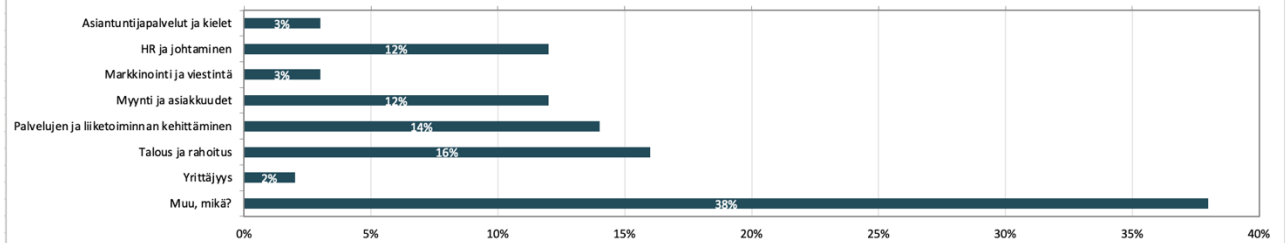

Mikä on tutkintolinjasi?

	n	Prosentti	Lisätekstikenttään annetut vastaukset	
Tradenomi	73	73.0%	Vastausvaihtoehdot	Teksti
Restonomi	12	12.0%	Muu tutkinto, mikä?	Insinööri
Medianomi	1	1.0%	Muu tutkinto, mikä?	European Studies
Liikunnan ohjaaja	2	2.0%	Muu tutkinto, mikä?	Tietotekniikka
Muu tutkinto, mikä?	12	12.0%	Muu tutkinto, mikä?	Lääketiede
			Muu tutkinto, mikä?	Oikeustiede
			Muu tutkinto, mikä?	IT-tradenomi
			Muu tutkinto, mikä?	it-tradenomi
			Muu tutkinto, mikä?	IT-Tradenomi
			Muu tutkinto, mikä?	tradenomi, tietojenkäsittely
			Muu tutkinto, mikä?	Trade (tietojenkäsittely)
			Muu tutkinto, mikä?	IT-tradenomi
			Muu tutkinto, mikä?	IT-tradenomi

Mihin opiskelulinjalle olet suuntautunut/suuntautumassa?

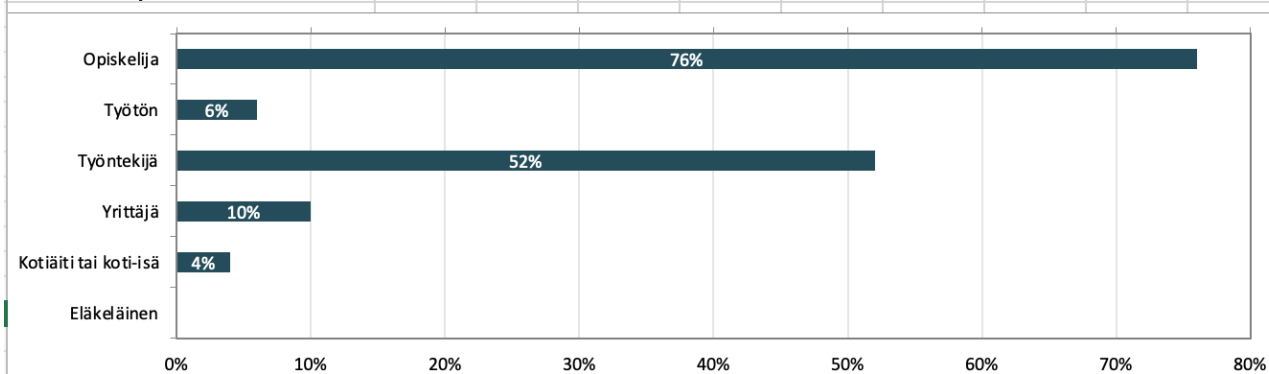

	n	Prosentti	Lisätekstikenttään annetut vastaukset	
Asiantuntijapalvelut ja kielet	3	3.0%		
HR ja johtaminen	12	12.0%		
Markkinointi ja viestintä	3	3.0%		
Myynti ja asiakkuudet	12	12.0%		
Palvelujen ja liiketoiminnan kehittäminen	14	14.0%	Vastausvaihtoehdot	Teksti
Talous ja rahoitus	16	16.0%	1	Muu, mikä?
Yrittäjyys	2	2.0%	2	Muu, mikä?
Muu, mikä?	38	38.0%	3	Muu, mikä?
			4	Muu, mikä?
			5	Muu, mikä?
			6	Muu, mikä?
			7	Muu, mikä?
			8	Muu, mikä?
			9	Muu, mikä?
			10	Muu, mikä?
			11	Muu, mikä?
			12	Muu, mikä?
			13	Muu, mikä?
			14	Muu, mikä?
			15	Muu, mikä?
			16	Muu, mikä?
			17	Muu, mikä?
			18	Muu, mikä?
			19	Muu, mikä?
			20	Muu, mikä?
			21	Muu, mikä?
			22	Muu, mikä?
			23	Muu, mikä?

Lisätekstikenttään annetut vastaukset

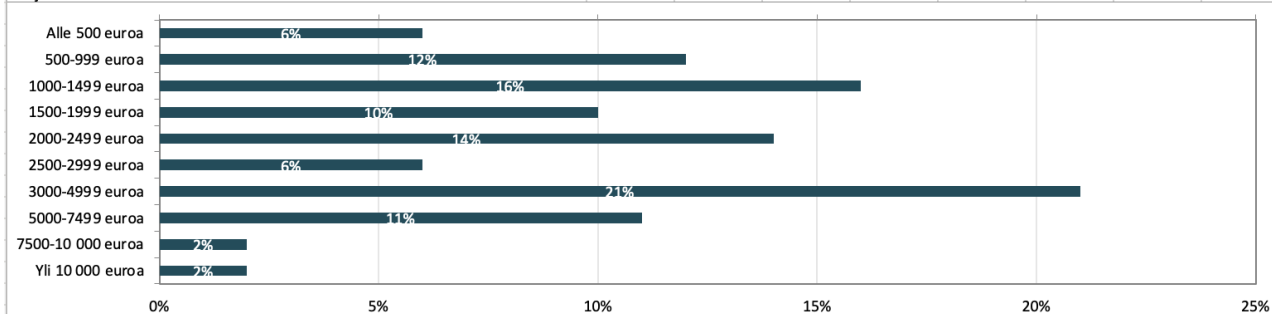
Vastausvaihtoehdot	Teksti	
Muu, mikä?	En ole varma	24
Muu, mikä?	Management&Organisation	25
Muu, mikä?	Ohjelmointi	26
Muu, mikä?	Lääkäri	27
Muu, mikä?	Yritysjuridiikka	28
Muu, mikä?	Tietojenkäsittely/ Digitaaliset palvelu	29
Muu, mikä?	Ohjelmistokehitys	30
Muu, mikä?	Ohjelmistokehitys	31
Muu, mikä?	ohjelmistokehitys	32
Muu, mikä?	matkailu	33
Muu, mikä?	Tietojenkäsittely	34
Muu, mikä?	Urheilun johtaminen ja kehittäminen	35
Muu, mikä?	Ohjelmistokehitys	36
Muu, mikä?	Tietojenkäsittely	37
Muu, mikä?	Digitaaliset palvelut	38

Mihin ammattiryhmään katsot kuuluvasi?

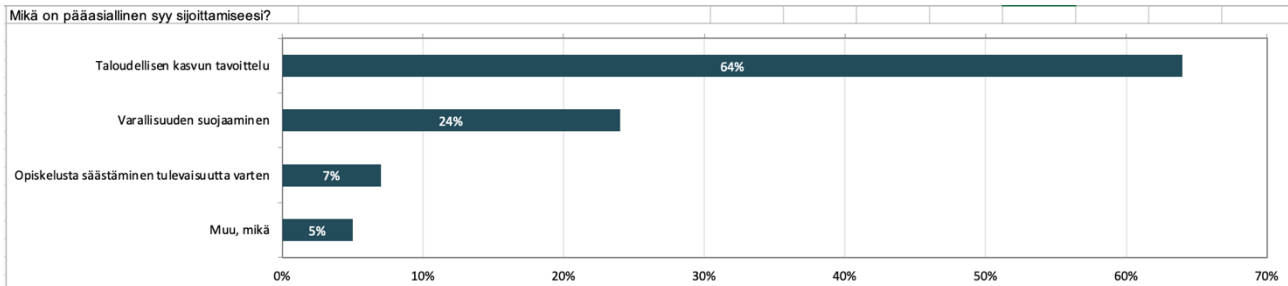

	n	Prosentti
Opiskelija	75	75.8%
Työtön	6	6.1%
Työntekijä	51	51.5%
Yrittäjä	10	10.1%
Kotiäiti tai koti-isä	4	4.0%
Eläkeläinen		.0%

Paljonko kotitaloutesi nettotulot ovat keskimäärin kuukaudessa?

	n	Prosentti
Alle 500 euroa	6	6.2%
500-999 euroa	12	12.4%
1000-1499 euroa	15	15.5%
1500-1999 euroa	10	10.3%
2000-2499 euroa	13	13.4%
2500-2999 euroa	6	6.2%
3000-4999 euroa	20	20.6%
5000-7499 euroa	11	11.3%
7500-10 000 euroa	2	2.0%
Yli 10 000 euroa	2	2.1%

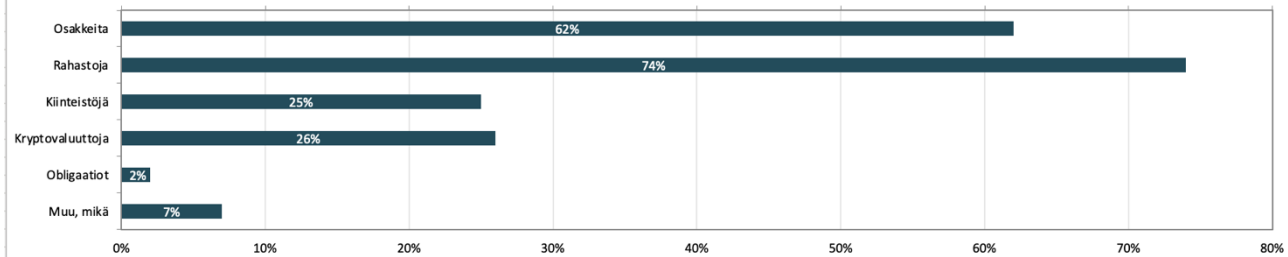

	n	Prosentti
Taloudellisen kasvun tavoittelu	63	63.6%
Varallisuuden suojaaminen	24	24.2%
Opiskelusta säästäminen tulevaisuutta varten	7	7.1%
Muu, mikä	5	5.1%

Lisätekstikenttään annetut vastaukset

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Muu, mikä	Taloudellinen turva myös tulevaisuudessa
Muu, mikä	Eikäikäni on 68 vuotta, en halua olla työelämässä niin pitkään jos sijoittaisin, niin turvallisuus ja tulojen hajauttaminen
Muu, mikä	En sijoita
Muu, mikä	En säästä opiskelusta mutta säästän tulevaisuutta varten

Millaisia sijoituskohteita sinulla on? (Voit valita yhden tai useamman vaihtoehdon)

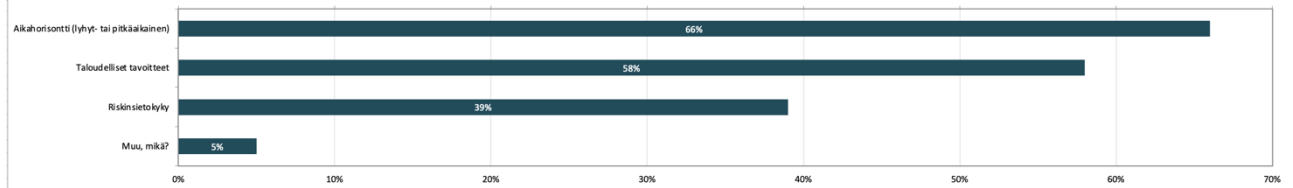

	n	Prosentti
Osakkeita	62	62.0%
Rahastoja	74	74.0%
Kiinteistöjä	25	25.0%
Kryptovaluuttoja	26	26.0%
Obligaatioita	2	2.0%
Muu, mikä	7	7.0%

Lisätekstikenttään annetut vastaukset

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Muu, mikä	Kulta
Muu, mikä	ASP
Muu, mikä	Säästötili
Muu, mikä	ei ole
Muu, mikä	En sijoita
Muu, mikä	Korkeakorkoinen säästötili
Muu, mikä	CS2 skinit

Mitkä tekijät vaikuttavat eniten sijoituspäätöksiesi tekemiseen?

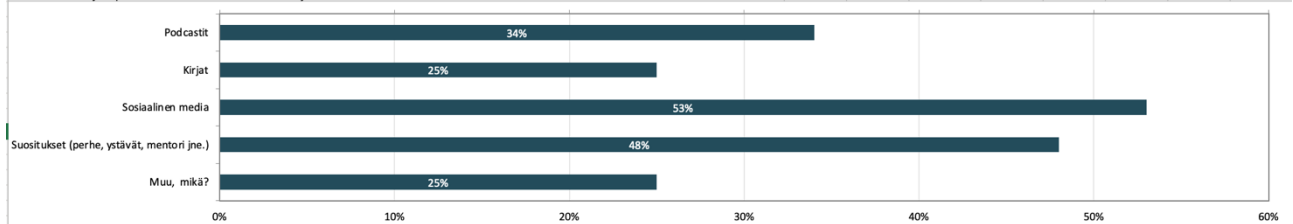
	n	Prosentti
Aikahorisntti (lyhyt- tai pitkäaikainen)	66	66.0%
Taloudelliset tavoitteet	58	58.0%
Riskinsietokyky	39	39.0%
Muu, mikä?	5	5.0%

Lisätekstikenttään annetut vastaukset

Vastausvaihtoehdot

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Muu, mikä?	en sijoita koska perheastani vuoksi en koe että sijoittaminen kuuluisi minulle (vanhemmat sairaanhoitaja ja automekaniikko).
Muu, mikä?	Sama kuin edellä
Muu, mikä?	Käytettävissä olevat varat
Muu, mikä?	Vastuullisuus
Muu, mikä?	Sijoituskohteen ymmärtävyys

Mitä kanavia käytät pääsääntöisenä tiedonlähteenä sijoittaessasi?

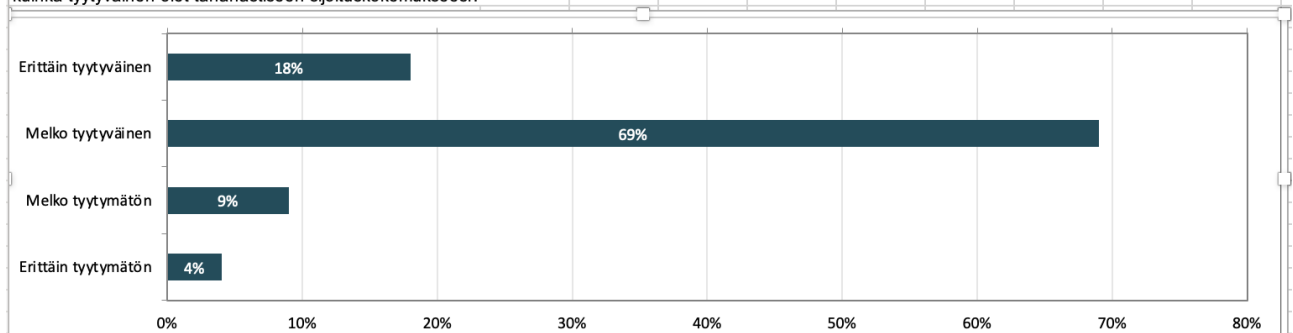
	n	Prosentti
Podcastit	33	34.4%
Kirjat	24	25.0%
Sosiaalinen media	51	53.1%
Suositukset (perhe, ystävät, mentori jne.)	46	47.9%
Muu, mikä?	24	25.0%

Lisätekstikenttään annetut vastaukset

Vastausvaihtoehdot

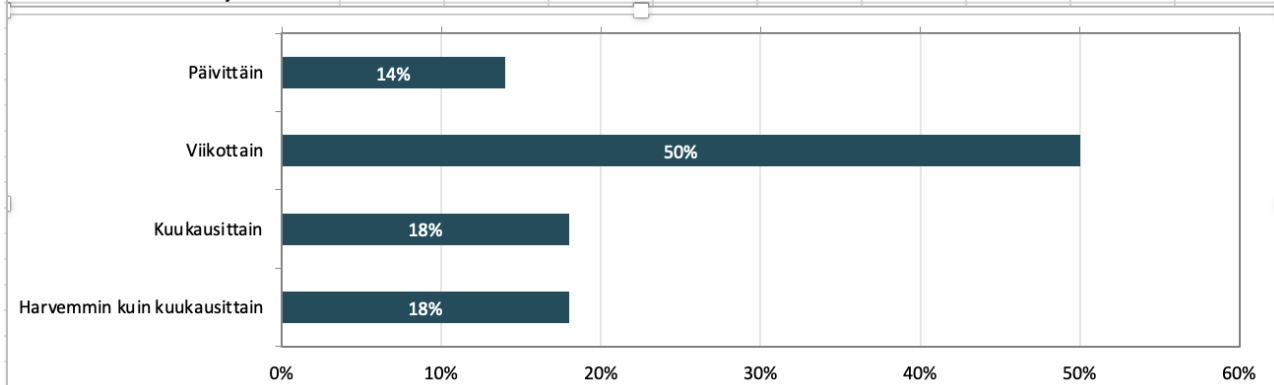
Vastausvaihtoehdot	Teksti	n	Prosentti
Muu, mikä?	Internet-palvelut ja analyysit	1	22
Muu, mikä?	internet	2	23
Muu, mikä?	Uutiset, kuten bloomberg bussinessin uutiset.	3	
Muu, mikä?	Oma tiedonhaku palveluntarjoajan sivuilla	4	
Muu, mikä?	Sijoittajafoorumit ja talouden verkkolehdet	5	
Muu, mikä?	Pankin sijoitusneuvonta	6	
Muu, mikä?	Ammatti sijoittajat	7	
Muu, mikä?	Perinteinen media (Esim. Kauppalehti.fi)	8	
Muu, mikä?	fiilis	9	
Muu, mikä?	Pankin tarjoamat markkinakatsaukset	10	
Muu, mikä?	en mitään, toivoisin että joku läheinen olisi kannustanut tähän	11	
Muu, mikä?	SKE	12	
Muu, mikä?	Netin luotettavat raportit ja muut sivustot	13	
Muu, mikä?	Lehdet(Arvopaperi, Viisas Raha)	14	
Muu, mikä?	Inderes	15	
Muu, mikä?	Uutiskanavat	16	
Muu, mikä?	Oma taustatutkimus	17	
Muu, mikä?	sijoitusaiheiset sivustot	18	
Muu, mikä?	Yritysten omat sivut ja Helsingin pörssin seuraaminen esim. Inderesin kautta	19	
Muu, mikä?	Verkosta paljon materiaalia, esim uutiset ja analyysit	20	
Muu, mikä?	Verkkosivut, blogit	21	

kuinka tyytyväinen olet tähänastiseen sijoituskokemukseesi?

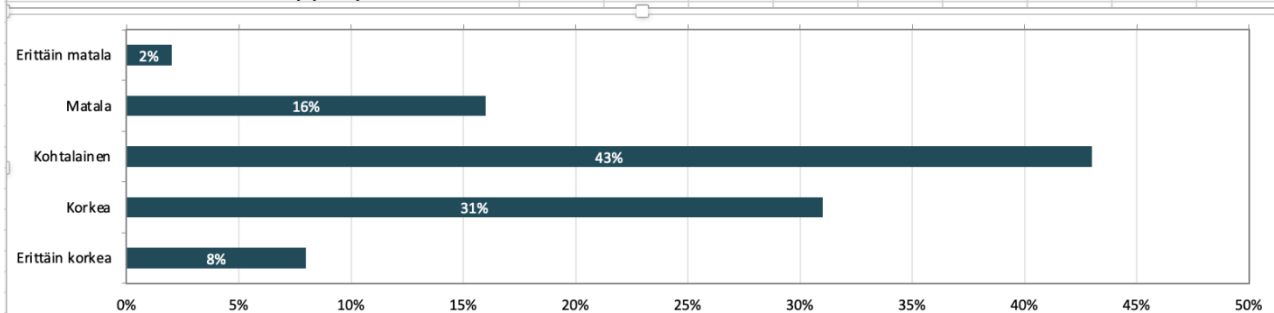
	n	Prosentti
Erittäin tyytyväinen	18	18.2%
Melko tyytyväinen	68	68.7%
Melko tyytymätön	9	9.1%
Erittäin tyytymätön	4	4.0%

Kuinka usein tarkistat sijoituksiasi?

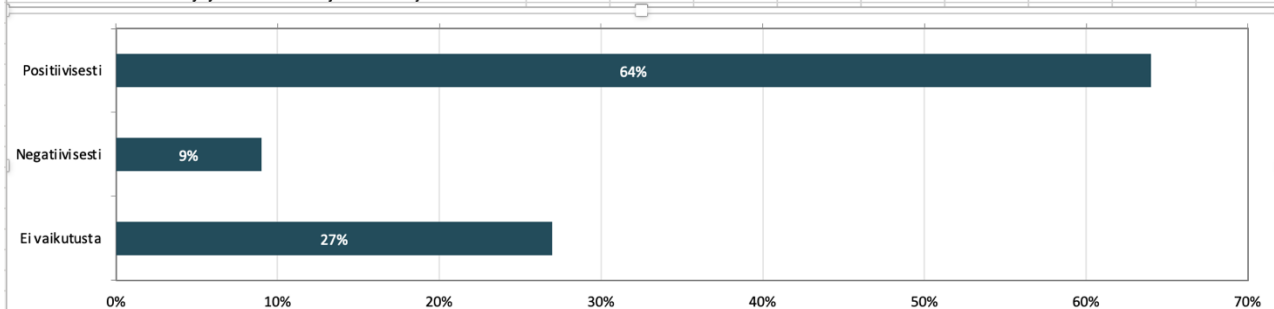
	n	Prosentti
Päivittäin	14	14.0%
Viikottain	50	50.0%
Kuukausittain	18	18.0%
Harvemmin kuin kuukausittain	18	18.0%

Minkäläiseksi arvioisit omaa riskinsietokykyäsi sijoituksia tehdessäsi?

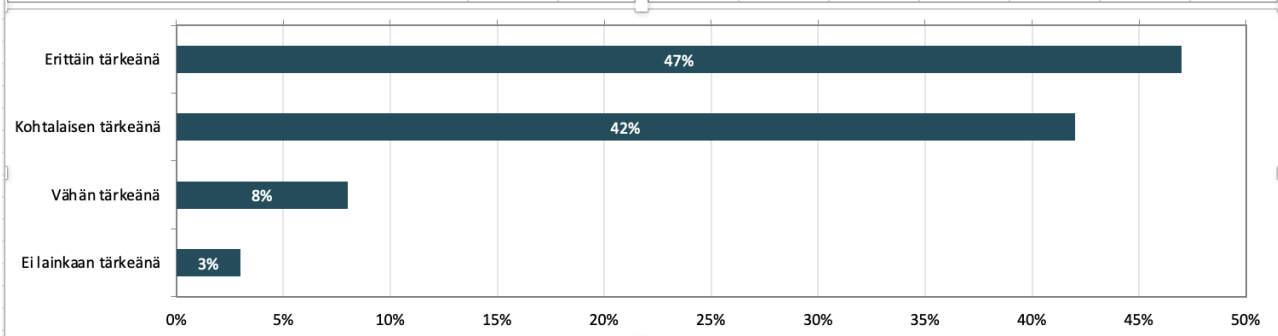
	n	Prosentti
Erittäin matala	2	2.0%
Matala	16	16.2%
Kohtalainen	42	42.4%
Korkea	31	31.3%
Erittäin korkea	8	8.1%

Miten arvioisit riskinsietokyvyn vaikuttavan sijoitustesi hajautukseen?

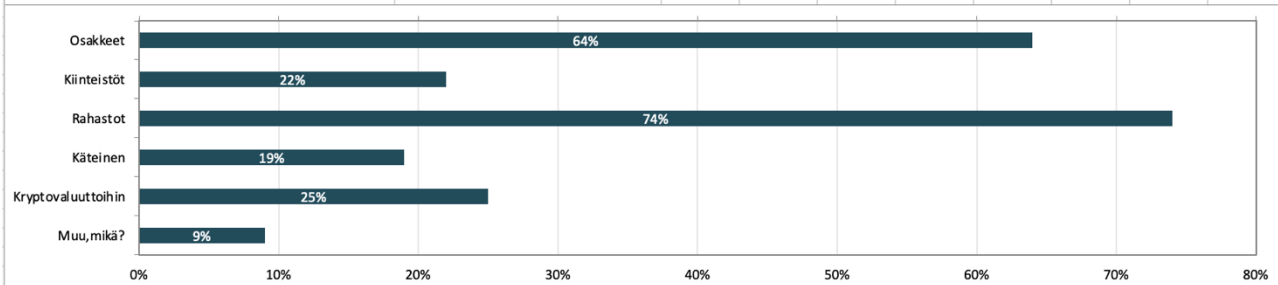
	n	Prosentti
Positiivisesti	64	64.0%
Negatiivisesti	9	9.0%
Ei vaikutusta	27	27.0%

Kuinka tärkeänä pidät hajuttamista sijoitusstrategiassasi?

	n	Prosentti
Erittäin tärkeänä	46	46.9%
Kohtalaisen tärkeänä	41	41.8%
Vähän tärkeänä	8	8.2%
Ei lainkaan tärkeänä	3	3.1%

Millaisiin omaisuuslajeihin olet hajauttanut sijoituksiasi?

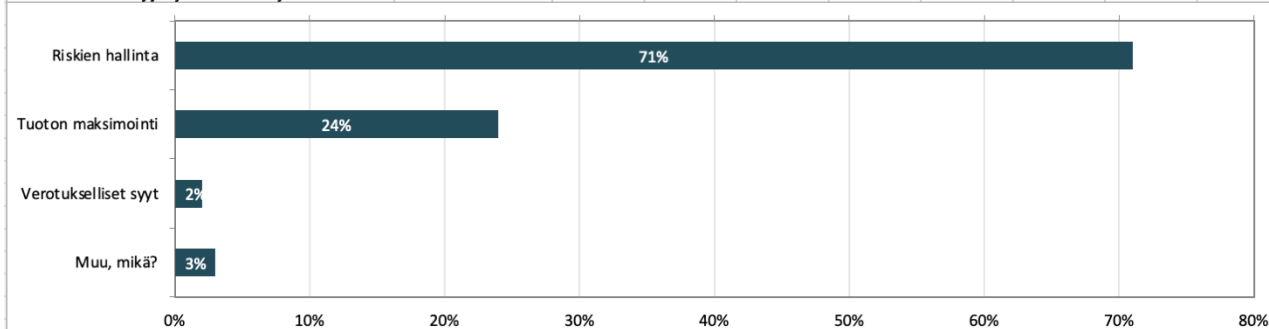
	n	Prosentti
Osakkeet	63	63.6%
Kiinteistöt	22	22.2%
Rahastot	73	73.7%
Käteinen	19	19.2%
Kryptovaluuttoihin	25	25.3%
Muu, mikä?	9	9.1%

Lisätekstikenttään annetut vastaukset

Vastausvaihtoehdot

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Muu, mikä?	ETF
Muu, mikä?	Kulta
Muu, mikä?	Arvokellot
Muu, mikä?	Talletuskorkoa maksavalle talletustilille
Muu, mikä?	Asunto, metsä
Muu, mikä?	Tiisäästäminen
Muu, mikä?	en mihinkään
Muu, mikä?	SKE
Muu, mikä?	CS2 skinit

Mikä on suurin syy sijoituksiesi hajauttamiselle?

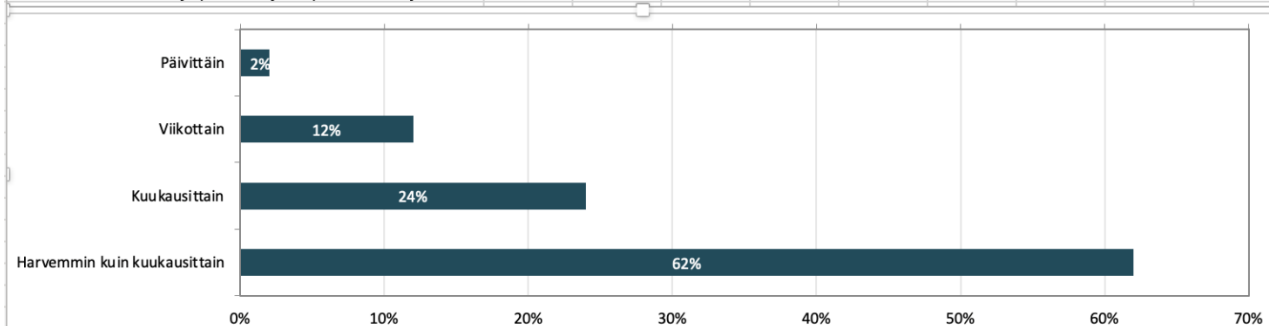
	n	Prosentti
Riskien hallinta	70	70.7%
Tuoton maksimointi	24	24.3%
Verotukselliset syyt	2	2.0%
Muu, mikä?	3	3.0%

Lisätekstikenttään annetut vastaukset

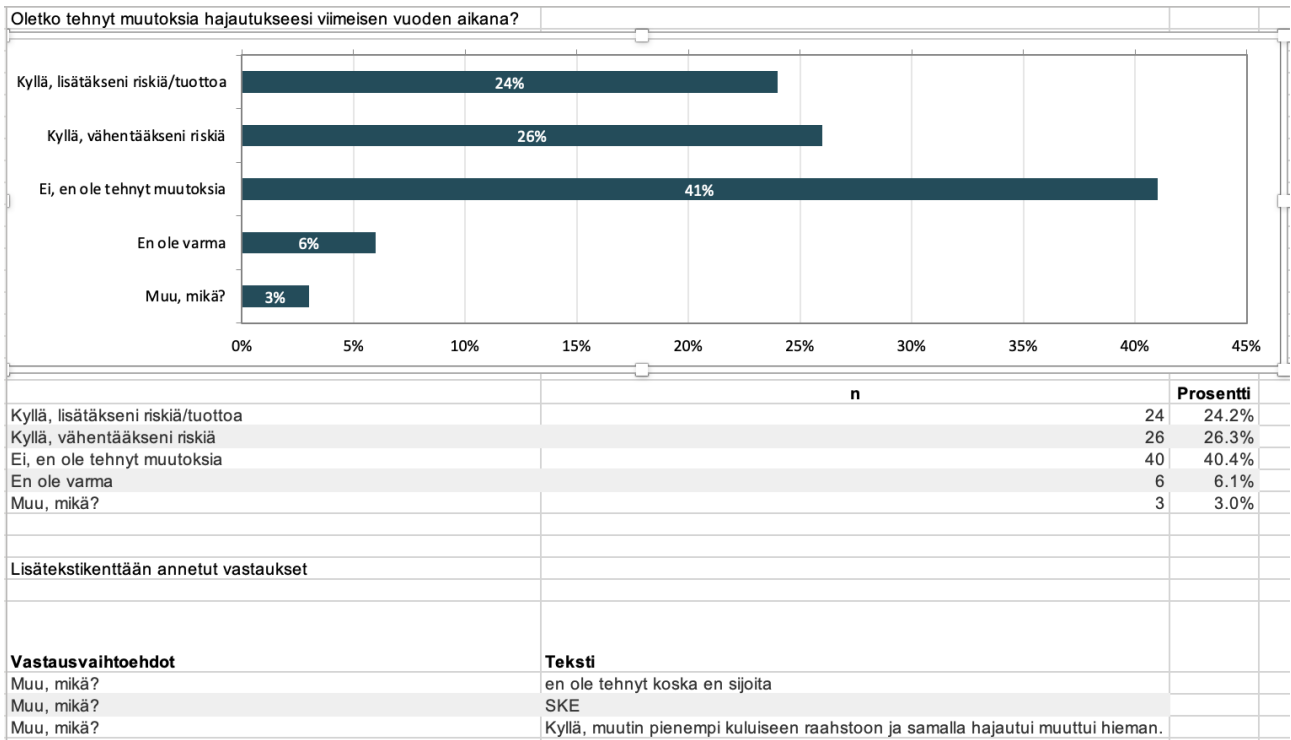
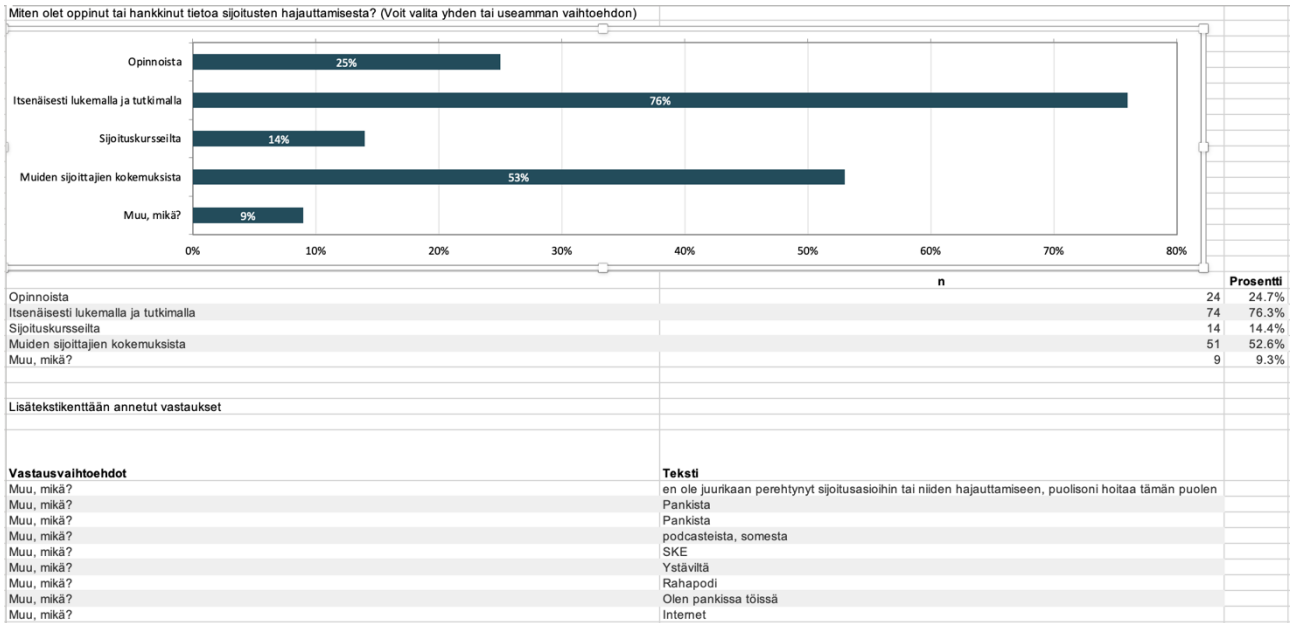
Vastausvaihtoehdot

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Muu, mikä?	en sijoita
Muu, mikä?	SKE
Muu, mikä?	En hajauta

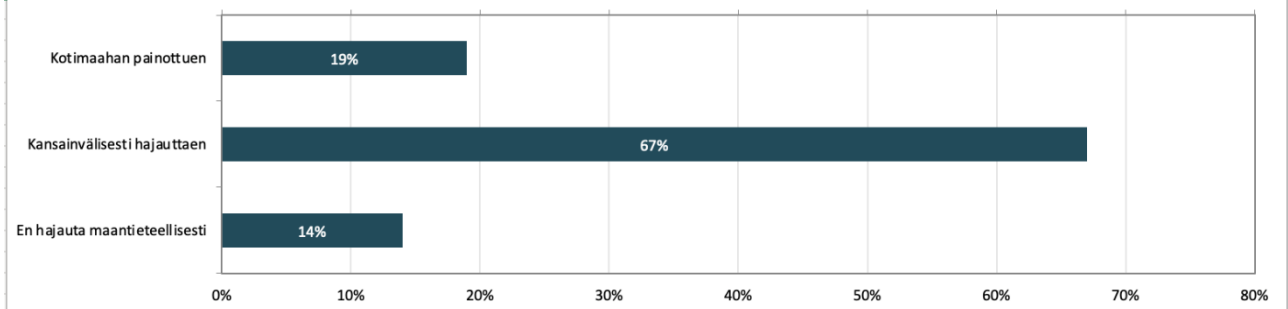
Kuinka usein tarkistat ja päivität sijoitusportfoliosi hajautusta?

	n	Prosentti
Päivittäin	2	2.1%
Viikottain	12	12.4%
Kuukausittain	23	23.7%
Harvemmin kuin kuukausittain	60	61.8%

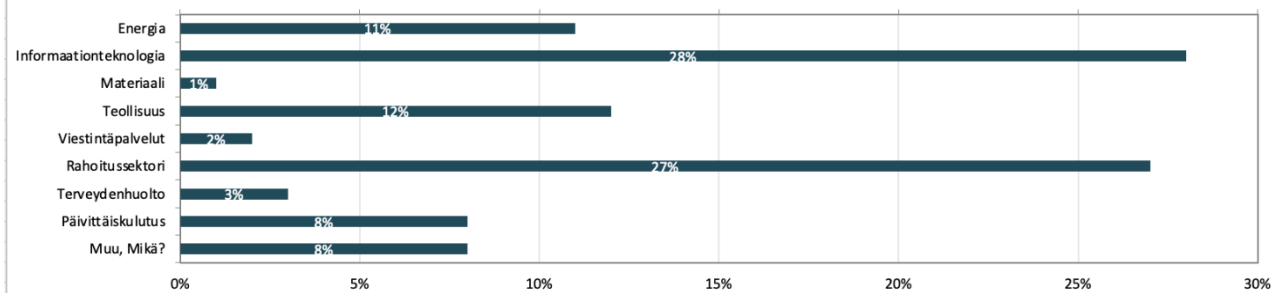

Miten hajautat sijoituksesi eri maantieteellisten alueiden kesken?

	n	Prosentti
Kotimaahan painottuen	18	18.4%
Kansainvälisesti hajauttaen	66	67.3%
En hajauta maantieteellisesti	14	14.3%

Mikä toimiala on sijoituksissasi pääpainotteinen?

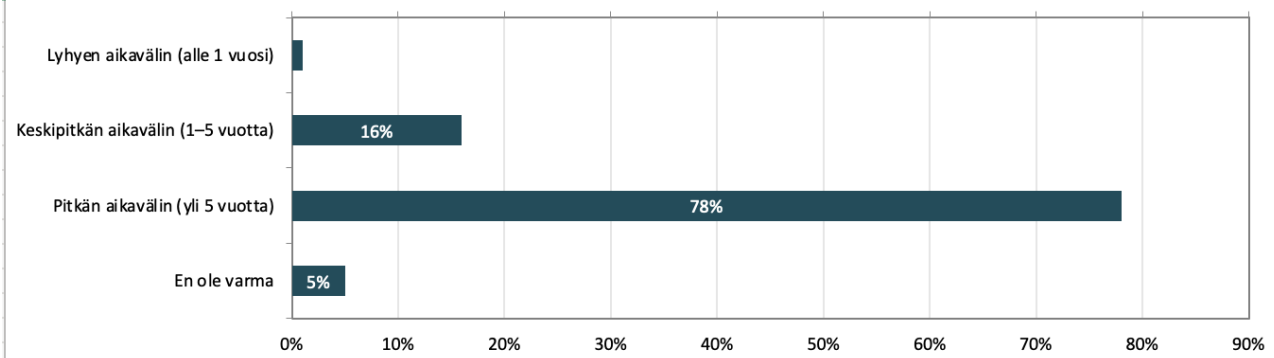
	n	Prosentti
Energia	10	11.0%
Informaatioteknologia	25	27.4%
Materiaali	1	1.1%
Teollisuus	11	12.1%
Viestintäpalvelut	2	2.2%
Rahoitussektori	25	27.5%
Terveysthuolto	3	3.3%
Päivittäiskulutus	7	7.7%
Muu, Mikä?	7	7.7%

Lisätekstikenttään annetut vastaukset

Vastausvaihtoehdot

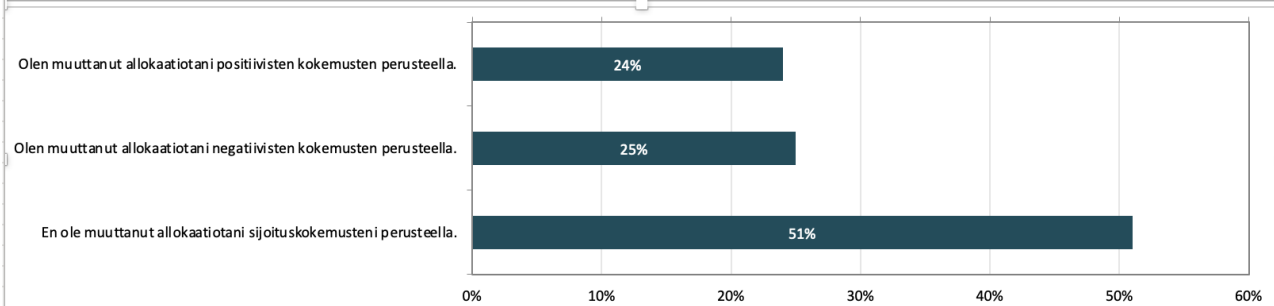
Vastausvaihtoehdot	Teksti
Muu, Mikä?	Web3
Muu, Mikä?	Tasaisesti kaikkia
Muu, Mikä?	ei mikään
Muu, Mikä?	SKE
Muu, Mikä?	Teknologia
Muu, Mikä?	Uusi rahajärjestelmä
Muu, Mikä?	Useita toimialoja vastuullisuus edellä

Kuinka pitkäaikainen sijoitusstrategiasi on?

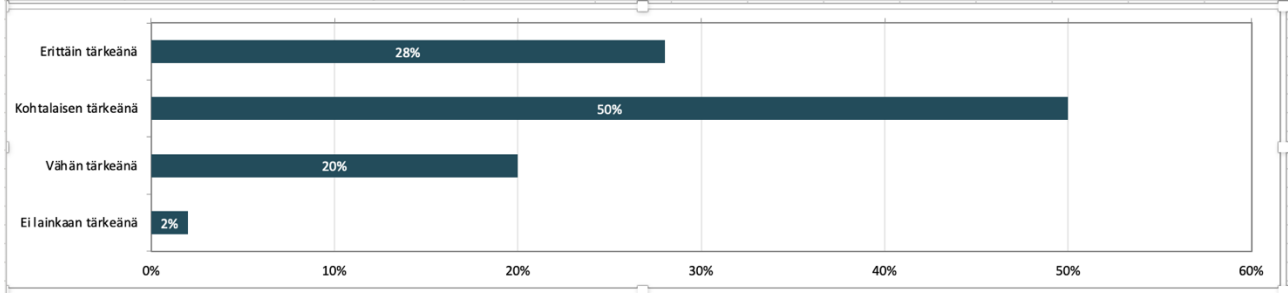
	n	Prosentti
Lyhyen aikavälin (alle 1 vuosi)	1	1.0%
Keskipitkän aikavälin (1–5 vuotta)	16	16.2%
Pitkän aikavälin (yli 5 vuotta)	77	77.8%
En ole varma	5	5.0%

Miten sijoituskokemuksesi ovat vaikuttaneet sijoitusallokaatioosi?

	n	Prosentti
Olen muuttanut allokaatioitani positiivisten kokemusten perusteella.	23	24.0%
Olen muuttanut allokaatioitani negatiivisten kokemusten perusteella.	24	25.0%
En ole muuttanut allokaatioitani sijoituskokemusteni perusteella.	49	51.0%

Kuinka tärkeänä pidät henkilökohtaisia kokemuksiasi sijoittamisessa päätöksenteossasi?

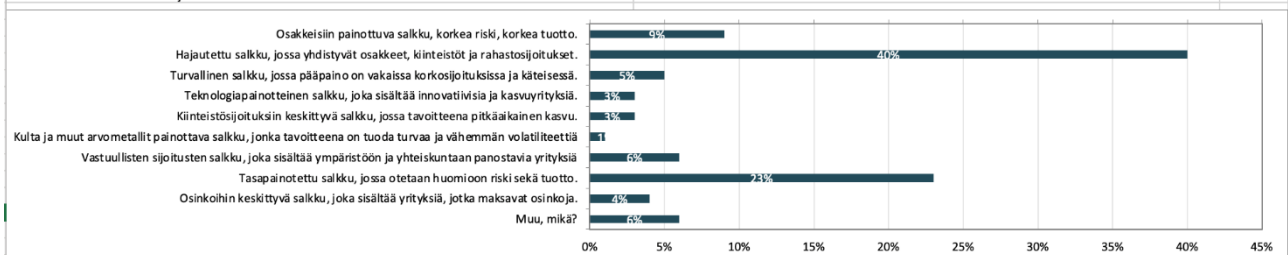

	n	Prosentti
Erittäin tärkeänä	27	28.1%
Kohtalaisen tärkeänä	48	50.0%
Vähän tärkeänä	19	19.8%
Ei lainkaan tärkeänä	2	2.1%

Millaisia tulevaisuuden suunnitelmia sinulla on sijoittamisen suhteen?

Vastaukset
Lisätä rahastojen sekä ETF:ien osuutta sijoitussalkussa, kuukausisijoittaminen
7 figure portfolio
Saada tuottoa
Ei mitään isoa
Pikajärjestelys, hajautus eri omaisuusluokkiin, kuten kiinteistöihin sekä kultaan (jokimmallinen todistustasi hyvä suojaa inflaatiolle)
Tarkoituksenaani on jossain vaiheessa aloittaa myös rahastosijoittaminen, mitä en vielä ole aloittanut.
Kasvattaa salkusta taloudellinen turva tulevaisuudelle.
Jaikka sijoittamista varallisuuden katurtamiseksi.
Kun taloudellinen tilanteeni paranee, ajon sijoittaa enemmän osakkeisiin ja mahdollisesti kiinteistöihin.
Sijoitukset ovat hyvin pitkäaikaisia ja tarkoitus niiden mahdollisen tuoton avulla voida kustantaa yli kymmenen vuoden päästä esimerkiksi lasten ensimmäisiä asuntoloja.
Sijoittaa lisää sen mitä pystyy
Jatkan sijoittamista, koska Suomen talous on epävakaa eikä ole varma millaista eläkettä tulevaisuudessa tulen saamaan, jos sellaista edes tulevaisuudessa enää on.
Sijoittaa enemmän vuosi vuodelta.
Tavoitteenani on laittaa kaikki liikenevä raha sijoituksiin niin, että saakki jakautuisi entistä laajemmin maantieteellisesti ja toimialtoittain. Myös kotimaiset osinkoja maksavat yritykset kiinnostavat edelleen. Toisaalta myös lyhyemmän aikavälin (alle 5 vuotta) sijoitukset kiinnostavat, esimerkiksi potentiaaliset kasvu.
Jaikka työssä rahastosijoittamista, lisäksi tavoitteena sijoitusasunto tai lomaosaake.
Kun asuntoina on saatu maksettua, täytyy harkita erilaisia sijoittamisen tapoja. Aiemmin suunnitelmassa oli kiinteistöjoittaminen, enää se ei vaikuta houkuttelevalla eli täytyy tutkia tilannetta siinä vaiheessa kun se on ajankohtaista.
Hajuttaa sijoitusportfoliota osakkeisiin
Jaikka pitkäjänteistä kuukausisäästämistä rahastoihin
Oppia lisää eri sijoituskohteista ja tavoitella hyviä tuottoja
Haluaisin aikaa sijoittamaan muuta aloittaminen tuntuu vaikealta koska minua ei ole kannustettu perheistäni vuoksi, enkä ole myöskään opinnoissa kuulut aiheesta.
Olen hankkimassa uuden sijoitussalkun päästäkseni aikaisemmin eläkkeelle. Lisäksi tarkoituksena on hankkia uusi sijoitusasunto vanhimman lapsen vuokra-asunnoksi seuraavaan vuoden aikana.
Sijoitan mieluummin kultaan.
Jatkan sijoittamista tulojen mukaan
Opiakelpana on tee suunnitelmia, sillä minulla ei ole juurikaan tuloja.
Kehittäjä sijoittajana.
Sijoittaa enemmän.
Haluun kasvattaa työmyrtyäni ja panostaa rahastojen lisäksi osakesijoittamiseen
Kasvattaa sijoittamiseen käytettävää rahamäärää. Ja ylipäätään jatkas sitä. Mahdollisesti lisää hiukan suorien osakeomistusten määrää.
Olen siirtymässä enemmän indeksirahastoihin.
Jättää ensiasuntoni sijoitusasunnoksi muuttaessani seuraavaan asuntoon.
Pääoman kasvattaminen.
Monia suuria riskiä ensimmäistä kertaa
Sijoitussalkun kasvattaminen tasaisesti
Tulevaisuudessaakin alon sijoittaa enemmän varallisuudestani pienikulujaan indeksirahastoihin. Aiemmin kiinnosti myös asuntosijoittaminen, mutta korkojen nousua ainoaksi asuntosijoitukseksi on jäänyt oma omistusasunto (as oy).
Pyrin sijoittamaan sen tällä, että se mahdollistaisi elämäksäni erilaisia asioita tulevaisuudessa (esim. Oma asunto ja matkustelu)
Pitkäaikaisen sijoittamisen kautta vaurastuminen ja hyvällä tuurilla taloudellinen itsenäisyys.
Jaikka tasaisesti sijoittamista rahastoihin saavuttakseen korkoa korolle tuottoa. Tulevaisuudessa myös enemmän suorien osakkeisiin sijoittamista.
-
Aion jatkaa sijoittamista lopun elämäni. Mahdollisesti tulevaisuudessa muihin kuin kryptovaluuttoihin. Esimerkiksi osakkeisiin/rahastoihin.
Jatkan samaan malliin
Keskittymisen indeksirahastoihin, joihin verrat hyvää osinkoa maksavien yritysten osakkeisiin sekä kiinteistöjoittamiseen.
Pitkäkestoinen vastuullinen sijoittaminen sekä asuntosijoittaminen.
Sijoitan vain rahastoihin silloin, että olen valmistunut koulusta.
Haluun siirtyä pikku hiljaa kryptoihin.
Säästäminen asuntoa varten
Jatkan säännöllistä ki sijoittamista, saata OST läylteen
Pääasiassa keino, jolla säästöilteni kasvaa korkoa.

Millainen olisi sinun ideaali sijoitussalkku?

	n	Prosentti
Osakkeisiin painottava salkku, korkea riski, korkea tuotto.	8	8.2%
Hajautettu salkku, jossa yhdistyvät osakkeet, kiinteistöt ja rahastosijoitukset.	39	40.2%
Turvallinen salkku, jossa pääpaino on vakaisissa korkosijoituksissa ja käteisessä.	5	5.2%
Teknologiapainotteinen salkku, joka sisältää innovatiivisia ja kasvuyrityksiä.	3	3.1%
Kiinteistöjoituksiin keskittyvä salkku, jossa tavoitteena pitkäaikainen kasvu.	3	3.1%
Kulta ja muut arvometallit painottava salkku, jonka tavoitteena on tuoda turvaa ja vähemmän volatiliiteettiä.	1	1.0%
Vastuullisten sijoitusten salkku, joka sisältää ympäristöön ja yhteiskuntaan panostavia yrityksiä.	6	6.2%
Tasapainotettu salkku, jossa otetaan huomioon riski sekä tuotto.	22	22.7%
Osinkoihin keskittyvä salkku, joka sisältää yrityksiä, jotka maksavat osinkoja.	4	4.1%
Muu, mikä?	6	6.2%

Lisätekstikenttään annetut vastaukset

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Muu, mikä?	en osaa vastata, kun en ole perehtynyt sijoitusasioihin juuri ollenkaan
Muu, mikä?	Missä kryptot
Muu, mikä?	joku mikä sopisi henkilölle jolla ei ole pääomaa
Muu, mikä?	Ei salkkua.
Muu, mikä?	Ryptosalkku it is
Muu, mikä?	Kryptovaluuttoihin painottava salkku, jossa tuotot ohjataan muihin vähemmän riskialttiisiin sijoituksiin

Liite 3. Saateviesti

Opinnäytetyökysely: Haaga-Helian opiskelijoiden sijoituskohteiden hajautus

Hei Haaga-Helian opiskelija,

Toivottavasti viesti tavoittaa sinut hyvissä tunnelmissa. Olen kolmannen vuoden Finanssi- ja talousasiantuntijan koulutusohjelman opiskelija, joka on tekemässä opinnäytetyötä liittyen sijoittamiseen. Haluaisinkin kutsua sinut osallistumaan lyhyeen kyselyyn sijoitustottumuksistasi.

Kysely on osa opinnäytetyötä, jossa tutkin Haaga-Helian opiskelijoiden sijoituskäyttäytymistä ja hajautus tottumuksia. Sinun kokemuksesi ja näkemyksesi ovat siis äärimmäisen tärkeitä tämän tutkimuksen onnistumisen kannalta.

Kyselyyn vastaaminen vie vain muutaman minuutin, mutta se auttaa minua saamaan arvokasta tietoa opinnäytetyöhöni. Kysely on tuotettu täysin anonyyminä, eikä vastaajien tietoja yhdistetä vastauksiin. Lisäksi tuloksia käytetään ainoastaan kyseistä opinnäytetyötä varten.

Voit vastata kyselyyn seuraavasta

linkistä: <https://link.webpolsurveys.com/S/82D33FAA04DB11CB>

Suuret kiitokset osallistumisestasi etukäteen kaikille vastaajille. Sillä jokainen vastaus on merkittävä tämän tutkimuksen kannalta. Jos kyselyyn liittyen herää minkäänlaisia kysymyksiä, olethan minuun yhteydessä sähköpostitse: jason.tang@myy.haaga-helia.fi.

Ystävällisin terveisin,

Jason Tang

Opiskelija

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu